

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΣΤ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΑΘΗΝΑΙ, Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1979 | ΑΡΙΘ. 3

Ο Ἁγιώτατος Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Γερμανός καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφείμ.

Ο ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΤΩΝ ΣΕΡΒΩΝ

Κ. Γ Ε Ρ Μ Α Ν Ο Σ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Κ. Σ Ε Ρ Α Φ Ε Ι Μ

Αί Ἐκκλησίαι τῆς Σερβίας καί τῆς Ἑλλάδος διετήρουν ἀνέκαθεν στενάς, ἐγκαρδίους καί ἀδελφικές σχέσεις. Ἡ ἱστορία τῶν δύο Ὀρθοδόξων λαῶν εἶναι συυφασμένη. Κοινή πίστις, κοινὸι ἀγῶνες, κοινὰ δοκιμασίαι ἤνωσαν τοὺς δύο γειτονικοὺς καί ἀδελφοὺς λαοὺς. Ἐὰν λοιπὸν ἡ ἐπίσκεψις ἐνὸς Προκαθημένου μίᾳ οἰασδήποτε τοπικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν Χώραν καί τὴν Ἐκκλησίαν μας εἶναι πάντοτε ἱστορικὸν γεγονός, αἰτία χαρᾶς καί συγκινήσεως, πολὺ περισσότερο πρέπει νὰ αἰσθανθῶμεν ὄλοι βαθεῖαν χαρὰν καί ἱκανοποίησιν ἀπὸ τοῦ γεγονότος τῆς ἐπισήμου ἐπισκέψεως τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριάρχου τῶν Σέρβων κ.κ. Γερμανοῦ, ἣτις ἐπραγματοποιήθη ἀπὸ 4-12.11.1978 εἰς ἀνταπόδοσιν τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπισήμου ἐπισκέψεως τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Σεραφεῖμ εἰς Γιουγκοσλαβίαν. Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης κ. Γερμανὸς συνωδεύετο ὑπὸ θμελοῦς συνοδείας, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν:

- 1) Σεβ. Μητροπολίτου Μαυροβουνίου καί Παραθαλασσίας κ. Δανιήλ,
- 2) Σεβ. Ἐπισκόπου Βανάτου κ. Βησσαρίωνος,
- 3) Σεβ. Ἐπισκόπου Μπραγιτσέβου κ. Χρυσοστόμου,
- 4) Σεβ. Ἐπισκόπου Σάμπατς καί Βαλιέβου κ. Ἰωάννου,
- 5) Σεβ. Ἐπισκόπου Σβορνίκιου καί Τούσλας κ. Βασίλειου,
- 6) Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Δούσαν Κάσιτς,
- 7) Ἱερολ. Πρωτοδιακόνου κ. Γεωργίου Ζουνιτς,
- 8) Ἑλλογιμωτάτου κ. Στόγιαν Γκόσεβιτς, Καθηγητοῦ Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Βελιγραδίου, καί
- 9) κ. Μίρτσετα Στάνκωφ.

Α'. Εἰς Εἰδομένην.

Εὐθὺς ὡς διέβη τὰ σύνορα καί εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐλληνικὸν ἔδαφος, εἰς τὸν ἐπὶ τῶν συνόρων σταθμὸν Εἰδομένης, τὸν Ἀγιώτατον Πατριάρχην κ. Γερμανὸν καί τὴν συνοδείαν Του ὑπεδέχθη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ. Ἀμβρόσιος, ἐπίτηδες μεταθάς ἐκεῖ. Ὁ Σεβ. κ. Ἀμβρόσιος, χαιρετίζων τὸν σεβάσιμον ξένον μας, εἶπε:

Ἐξ ὀνόματος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, τοῦ καί Προέδρου τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑποδεχόμεθα μὲν βαθεῖαν τὴν συγκίνησιν καί ἄφατον χαρὰν τὴν Ὑμετέραν τιμημένην Μακαριότητα καί τὴν οεπιτὴν Συνοδείαν Αὐτῆς καί Σᾶς μεταφέρομεν τὸν ἐγκάρδιον ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, ἀναφωνοῦντες γηθοσύνως τὸ *Κ α λ ῶ ς ἦ λ θ α τ ε!*

Ἀγιώτατε,

Φρονοῦμεν ταπεινῶς ὅτι ἡ εὐλογημένη αὐτὴ ἐπίσκεψις Σας εἰς τὴν Ἑλλάδα θὰ ἀποβῇ πρόξενος χαρᾶς ἀνεκφράστου καί ἀφάτου ἀγαλλιάσεως διὰ τὴν ἡγεσίαν καί τὸ πλήρωμα τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγιώτατε,

Θεωροῦμεν ἐπιβεβλημένον νὰ τονίσωμεν ὅτι τὰ αἰσθητά τοῦ Πρωθυερέρχου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, τῆς οεπιτῆς Ἱεραρχίας, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ χριστιανικοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν Ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Γιουγκοσλαβίας, τὴν Ἠγεσίαν, τὸν Κλήρον καί τὸ πλήρωμα Αὐτῆς εἶναι αἰσθητά ἀνυποκρίτου ἀγάπης, εἰλικρινοῦς φιλίας καί βαθείας ἐκτιμήσεως.

Ἀγιώτατε,

Σᾶς παρακαλοῦμεν ὄπως, διερχόμενος τὴν Μητροπολὶν ταύτην, ἀλλὰ καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, ὑψώνετε τὰς σεπτὰς χεῖρας Σας καὶ ἐπιδαριλεύετε τὰς Πατριαρχικὰς Σας Ἐδλογίας εἰς τὸ χροιστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀγιώτατε,

Σᾶς εὐχόμεθα εὐχάριστον τὴν διαμονὴν καὶ τὸ προσκόνημα ἀνὰ τὰ ἱερά Σεδάσματα τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος, τῆς χώρας τῶν Ἀγίων καὶ τῶν ἡρώων.

Δόμεθα δὲ τοῦ ἐν Τριᾷδι Θεοῦ, ἵνα διαφυλάτῃ τὴν Ὑμετέραν σεπτὴν Ἀγιότητα ἐν ὑγείᾳ ἀδιαπώτῳ εἰς μῆκος πανολβίων ἐτῶν, μεσιῶν εὐκλείας καὶ πάσης ἀγαθωσύνης, ἐπ' ἀγαθῶ ἀμφοτέρων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν μας, Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἑλλάδος.

Καλῶς ἤλθατε!

Ὁ Πατριάρχης, ἀπαντήσας ἐν συγκινήσει θαθεῖα, ἐξέφρασε τὴν μεγάλην του χαρὰν, διότι διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἐπεσκέπτετο τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐτόνισε:

Χαίρομεν, διότι θὰ ἔλθωμεν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν λαόν, διὰ τὸν ὁποῖον ξέρομεν ὅτι εἶναι εὐσεβέστατος, ὅτι κρατεῖ καὶ φυλάττει τὰς ὁραίας παραδόσεις τῶν ἐνδόξων προγόνων του. Χαίρομεν, διότι θὰ ἴδωμεν καὶ θὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ διὰ τὴν Σερβικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ δι' ὅλους τοὺς Ἕλληνας, ὁποῦδήποτε εὐρισκοῦνται εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ εὐλογῆσῃ ὁ Θεός, ὥστε τὸ ταξίδιόν μας αὐτὸ νὰ εἶναι ἐπ' ἀγαθῶ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Ἐκκλησίας.

Β'. Ἡ ἄφιξις εἰς Ἀθήνας.

Εἰς Ἀθήνας ἡ Αὐτοῦ Ἀγιότης ἐφθασε σιδηροδρομικῶς περὶ τὴν 11.00' π.μ. τῆς 4ης Νοεμβρίου 1978. Εἰς τὸν Σταθμὸν ἀνέμενον Αὐτὸν:

α) Ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος: Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν - Μελῶν τῆς Ἱεράς Συνόδου, Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους κ. Βαρνάβα, προέδρου τῆς Συν. Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διεκκλησιαστικῶν Σχέσεων, πολλῶν πλησιοχώρων καὶ παρεπιδημούντων Μητροπολιτῶν, τῶν δοθηθῶν καὶ Τιτουλαρίων Ἐπισκόπων καὶ πλήθους κληρικῶν.

β) Ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας οἱ: Ἐξοχώτατοι κ.κ. Ἀνδρέας Ἀνδρεανόπουλος καὶ Ἀθ. Τσαλ-

δάρης, Ὑφυπουργοὶ Ἐξωτερικῶν καὶ Προεδρίας, ὁ κ. Βλ. Φειδᾶς, Γεν. Διευθυντῆς Ὁρησκευμάτων, ὁ κ. Ἡλίας Ἀγτωνόπουλος, Διευθυντῆς Διευθύνσεως Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ.ἄ.

γ) Ἐκ μέρους τῆς ἐν Ἀθήναις Γιουγκοσλαβικῆς Πρεσβείας ὁ Ἐξοχώτατος Πρέσβυς κ. Μοτσίνικ.

Πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν εἶχον παραταχθῆ ἀπόσπασμα στρατοῦ καὶ φιλαρμονικῆς.

Ἀσπαζόμενος τὸν Πατριάρχην κ. Γερμανὸν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ ὑπέμνησε τοὺς ἀρχαίους, εἰλικρινεῖς καὶ ἀρρήκτους δεσμοὺς τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ αἰσθάνεται ὄχι ὡς φιλοξενούμενος, ἀλλ' ὡς οἰκοδεσπότης, διότι ἡμεῖς εἴμεθα ἐν Χριστῷ ἐν.

Ἀπαντῶν ὁ Πατριάρχης εἶπε:

«Ἔτσι ἀκριβῶς αἰσθάνομαι. Αὐτὸ πιστεύω. Καὶ προσεύχομαι νὰ μᾶς εὐλογήσῃ ὁ Θεὸς ἔτσι νὰ αἰσθανόμεθα πάντοτε. Νὰ εἴμεθα μία ψυχὴ, μία καρδιά, μία ἀκέρφια, ἐν».

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Πατριάρχης καὶ ἡ συνοδεία Αὐτοῦ μετέβησαν εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν, ὅπου καὶ ἐγίνετο πρὸς τιμὴν αὐτῶν ἡ προσήκουσα δεξίωσις, καὶ ἐκείθεν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «Μεγάλῃ Βρεταννία», τὸ ὁποῖον καὶ ἦτο τὸ κατάλυμα τοῦ Πατριάρχου καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν Ἀθήναις παραμονῆς του. Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς τὸν Ἱερὸν Πανεπιστημιακὸν Ναὸν τῆς Καπνικαρέας, ὅπου καὶ παρηκολούθησε τὸν ἑσπερινὸν τῆς Κυριακῆς.

Ἄμα τῷ πέρατι τῆς ἀκολουθίας ὁ Ἱερεὺς τοῦ Ναοῦ Παν. ἀρχιμ. κ. Πολύκαρπος Ἀθανασίου, προσεφώνησε τὸν Μακ. Πατριάρχην κ. Γερμανόν, ἀναφερθεὶς κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ ἀρχιτεκτονικὴν τοῦ Ἱ. Ναοῦ.

Γ'. Ἡ Θεία Λειτουργία εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, Κυριακὴν 5ην Νοεμβρίου, ἐτελέσθη πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία, εἰς τὸν Ἱερὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ἐλαβον μέρος ὁ Μακ. Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Γερμανός, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαυροβουνίου κ. Δανιήλ, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Παντελεήμων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος κ. Θεόφιλος, ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Τούσλας κ. Βασίλειος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλείας κ. Ἀθανάσιος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων κ. Προκόπιος, ὁ Ἀρχιμ. κ. Νικηφόρος Τζιφόπουλος, ὁ Ἀρχιμ. κ. Μάξιμος Εὐδάς, ὁ Αἰδ. κ. Δούσαν Κάσις καὶ ὁ π. Εὐάγ-

γελος Μπονώρης. Εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα παρίσταντο συμ-
προσευχόμενοι οἱ Σεβ. Μητροπολίται - Μέλη τῆς Ἱε-
ράς Συνόδου καὶ ἄλλοι Ἱεράρχαι.

Εἰς τὸ τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Μακ. Ἀρ-
χιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σερα-
φεῖμ, προσεφώνησεν τὸν Μακ. Πατριάρχην, εἰπών:

Μακαριώτατε καὶ Ἀγιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφε
καὶ συλλειτουργε, Πατριάρχα τῶν Σέρβων κ.κ. Γ ε ρ -
μ α ν έ,

Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι,

Εὐλαθέσιatoi ἱερεῖς καὶ διάκονοι,

Εὐλογημένε καὶ φιλόχριστε ὁρθόδοξε λαέ,

Με ταπεινώσιν θαυθεῖαν καὶ εὐχαριστίαν πολλὴν
δοξάζομεν τὸ πανύμνητον Ὄνομα τοῦ Σωτήρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ὅστις εὐδόκησε νὰ μᾶς χαρίσῃ
τὴν τόσον μεγάλην, τὴν ἀνεκλάλητον χαρὰν, νὰ ἔχω-
μεν σήμερον ἀνάμεσά μας τὴν Ὑμετέραν πολυσέβα-
στον Ἀγιότητα, τὸν ἀγαπητὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφόν,
Ἀγιώτατον Πατριάρχην τῶν Σέρβων κ.κ. Γεοργι-
νόν, καὶ τὴν τιμίαν Σύνοδείαν Σας.

Εὐχαριστοῦμεν ὁμοῦ δλόφωχα καὶ Σᾶς. Διότι παρὰ
τὸ θαθὺ καὶ πολὺν γῆρας τῆς ἀναλωμένης εἰς τὴν
διακονίαν τοῦ θελήματος τοῦ Κυρίου τιμίας ζωῆς
Σας, ἐδέχθητε τὴν πρόσκλησίν μας καὶ ἤλθατε νὰ
μᾶς φέρετε χαρὰν, γαλήνην, παραμυθίαν, εὐλογίαν.

Καὶ δὲν ἐκοιμάσατε ματαίως. Ἡ ἀνταλλαγὴ ἐπι-
σκέψεων μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι χρέος μὲ
ιερότητα δυοπερίγραπτον. Ἀποτελεῖ τὴν πύδ δυνα-
τὴν μαρτυρίαν ἐνότητος, πίστεως, ἀγάπης, γνησιότη-
τος. «Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐσοὶ μαθηταὶ
ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις», εἶπε τὸ σίγμα
τοῦ Διδασκάλου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἰδική μας ἀγάπη
σήμερον διὰ τῆς θείας λειτουργίας καὶ ἐκ τοῦ ἐνὸς
ποτηρίου κοινωνίας ἐγινεν ὁρατὴ καὶ ψηλαφητὴ πρα-
γματικότης. Καὶ δι' αὐτὸ σήμερον ὅλοι ὅσοι ἔχουν
πνεῦμα καὶ φρόνημα Θεοῦ ἀγάλονται. Ναί, σήμερον
ἡ ἱερά καὶ μεγαλόφωνος τῶν Ὁρθόδοξων πανήγυ-
ρις ἀγάλλεται, καὶ χορὸς ἀγίων ἐκκλησιάζει ἡμῖν.
Ναὶ μαζί μας σήμερον πανηγυρίζει ὄχι μόνον ἡ ἐπι-
γῆς Ἐκκλησία, πὺν ἐξακολουθεῖ νὰ ἀθλήται καὶ νὰ
ἀθλή εἰς τὸ σιάδιον τῶν ἀρετῶν καὶ τῆς ὁμολογίας
τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν Οὐρανῷ ἐνδοξος καὶ στε-
φανηφόρος.

Ἠνωμένοι πρὸ τοῦ φορικτοῦ θυσιαστηρίου τοῦ Σω-
τήρος Χριστοῦ καὶ μὲ ἀρχιθύτην τὴν Ὑμετέραν σε-
βασμίαν Ἀγιότητα ἀνεπέμψαμεν θερμὰς ἰκεσίας ὑ-
πὲρ τῶν ἀδελφῶν Ὁρθόδοξων λαῶν μας, ὑπὲρ τῆς

ειρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐνώ-
σεως ὄλων εἰς τὸν ἅγιον κορμὸν τῆς ἀνωμήτου πί-
στεως τῶν Πατέρων ἡμῶν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ὅποιος
παρεκκλίνει, καθ' οἷονδήποτε τρόπον, γίνεται ἄξιος
θρήνου καὶ στεναγμῶν.

Σήμερον, ὡς ἐν ἄλλῃ Πενηκοστῇ, ἐτέραις μὲν
γλώσσαις, ἀλλ' ἐν ἐνὶ σίγματι καὶ μὲ καρδία ὑμνή-
σαμεν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς Ὄνομα τοῦ με-
γάλου Θεοῦ καὶ Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ
ὅπως τότε, ὅτε τοῦ πυρὸς τὰς γλώσσας διένειμε, εἰς
ἐνότητα ἐκάλεσεν, ἔτσι καὶ τώρα ἡ ἐπικοινωνία μας
αὐτὴ ὄχι μόνον ἐνισχύει τὴν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν
μας, ἀλλὰ καὶ τὴν καθιστᾷ πραγματικότητα ψηλα-
φητήν.

Ἀγιώτατε καὶ σεβάσμιε ἐν Χριστῷ ἀδελφε,

Δι' ὅλα αὐτὰ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν ἐκ βάθους καρ-
δίας καὶ Σᾶς εὐγνωμονοῦμεν. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν,
διότι εἶσθε πρωτοπόρος καὶ ομιλευτὴς τῆς μεταξὺ
μας ἐνότητος. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν, διότι μᾶς ἐπισκέ-
πισθε διὰ πέμπτην ἡδὴ φορὰν κατὰ τὸ διάστημα τῆς
μακρᾶς καὶ εὐλογημένης Πατριαρχείας Σας. Καὶ
Σᾶς εὐγνωμονοῦμεν, διότι εἶσθε ὁ ἀκάματος οκαπα-
νεὺς τῆς ἀγάπης, εἰρήνης, συνεργασίας καὶ ἐνότη-
τος τῶν λαῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν μας, πὺν τόσον
πολὺ καὶ ἡμεῖς ὅλοι μας ποθοῦμεν.

Καὶ δι' ὅλα αὐτὰ, ἐδῶ εἰς τὴν χώραν μας, εἶναι
γιὰ Σᾶς ἀνοικτὲς ὄλες οἱ πόρτες. Καὶ ὄχι μόνον ὄλες
οἱ πόρτες, ἀλλὰ καὶ ὄλες οἱ καρδιές· καὶ ὄχι μόνον
τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν πὺν παρακολουθοῦν ἀσκαρ-
δαμνικεῖ τὴν κάθε κίνησίν Σας, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων
πὺν περιμένουν σὺν ραδιόφωνο μὲ λαχτάρα νὰ ἀκού-
σων τὴν φωνήν Σας.

Δεχθῆτε λοιπόν, Ἀγιώτατε ἀδελφε καὶ θαυνοέ-
βαστε Πατριάρχα, τὴν δι' ἡμῶν παράκλησιν ὄλων,
καὶ ἀπευθύνετε πρὸς τὸν φιλόχριστον λαὸν τῆς Ἑλ-
λάδος λόγον παρακλήσεως. Δειήθητε ὑπὲρ τῆς κατὰ
Θεὸν προκοπῆς του. Καὶ εὐδοκήσατε νὰ ἀπονειμῆτε
πρὸς ὄλους τὴν πολύτιμον Πατριαρχικὴν Σας εὐλο-
γίαν.

Εἰς πολλὰ ἔτη, Ἀγιώτατε Δέσποτα.

Ἀκολούθως ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος προσέφερεν
εἰς τὸν Πατριάρχην ὡς δῶρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-
λάδος πολύτιμον ἅγιον Ποτήριον καὶ Δισκάριον μετὰ
σβαλτίνων ποικιλιμάτων εὐχηθεῖς, ἵνα τούτο συμβολί-
ζη τὴν ἐνότητα λατρείας, εὐχαριστίας καὶ προσευχῆς
ὕπὲρ ἀλλήλων.

Ἀπαντῶν ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης, εἶπε:

Ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὴν ἀδελφικὴν Σας πρόσ-
κλησιν, μετὰ χαρᾶς ἐδέχθημεν αὐτὴν καὶ ἤλθομεν

εἰς ἐπίσκεψιν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, πρὸς τοὺς ἀδελφούς Ἀρχιερεῖς καὶ πρὸς τὸν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ γενικῶς τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

Θερμότατα εὐχαριστοῦμεν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, τὸν ἀγαπητὸν μας ἐν Χριστῷ ἀδελφόν, διὰ τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν καὶ διὰ τοὺς θερμοὺς καὶ ἐμπνευσμένους λόγους τοῦ χαιρετισμοῦ σας.

Ἡμεῖς μετὰ τῶν ἀδελφῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἀκολουθίας μας ἐρχόμεθα ἐξ ὀνόματος σύμπαντος τοῦ πληρώματος τῆς Θεοσώστου καὶ ἁγίας Σερβικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἱεραρχίας τῆς καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τῆς.

Ἐρχόμεθα βαδίζοντες ἐπὶ τῆς ἀπὸ πολλοῦ πεποιημένης ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν ὁ ἰδικὸς μας Ἅγιος Σάββας, ἤδη κατὰ τὰ τέλη τοῦ 12ου αἰ. ἐλθὼν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος τοῦ Ἁθῶ, ὁδὸν τὴν ὁποίαν κατόπιν συνειήρουν οἱ διάδοχοί του μέχρι τοῦ προκατόχου μου ἀειμνήστου Πατριάρχου Βικεντίου. Ἐπομένως ἡ διέλευσίς μας μεταξὺ σας ἐδῶ ἀποτελεῖ τὴν συνέχισιν τῆς καλλιιεργείας τῆς μεταξὺ μας χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ πεποιθήσεως καὶ ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς ἀρραγοῦς πνευματικῆς ἐνότητός μας.

Ἡμεῖς μεταφέρομεν θερμοὺς χαιρετισμοὺς πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἐκ μέρους τοῦ μνημονευθέντος πληρώματος τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας μας. Μαζὶ μὲ τοὺς

Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν παρὰ τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ κ. Σεραφεῖμ. Εἰς τὴν πρώτην σειρᾶν: ὁ παν. ἀρχιμ. Μάξιμος Εὐδάς πρωτοσύγκελλος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας, ὁ ἁγιώτατος Πατριάρχης κ. Γερμανός, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ. Εἰς τὴν δευτέραν σειρᾶν: ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Βυζάντου κ. Βησσαρίων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυροβουρίου κ. Δανιὴλ καὶ ἄλλοι Ἱεράρχαι.

χαιρετισμούς αὐτοὺς ἡμεῖς οἷς μεταφέρομεν καὶ οἷς ἐκφράζομεν τὰς καλύτερας ἐδῆς καὶ προσευχάς, ἵνα ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, ἡ ἀγάπη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀδιακόπως καὶ πλουσίως παραμένῃ μεταξὺ ὑμῶν, μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν μας καὶ τῶν λαῶν μας. Εἶθε εἰς αὐτὸ νὰ μᾶς βοηθήσῃ Αὐτὸς Ὁδῖος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Θεός, διὰ τῶν προσευχῶν τῶν κοινῶν Ἁγίων μας καὶ συμπάσης τῆς κοινῆς οὐρανίου Ἐκκλησίας μας.

Ἐγὼ οἷς εὐχαριστῶ θερμότατα, Μακαριώτατε, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, διὰ τὸ πολύτιμον τοῦτο δῶρον τὸ ὁποῖον ἠδωθήσατε νὰ μοῦ παραδώσετε. Καλύτερον δῶρον δὲν θὰ ἠδύνασθε νὰ διαλέξετε ἀπ' αὐτὸ, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιοῦμεν κατὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν, τὴν ὁποίαν ἀπὸ κοινοῦ ἐορτάζομεν καὶ τελοῦμεν. Πολὺ οἷς εὐχαριστῶ.

Παρακαλῶ δὲ νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ οἷς δώσω καὶ ἐγὼ ἕνα μικρὸν ταπεινὸν δῶρον. Εἶναι μὲν μικρὸν, ἀλλὰ οἷς διαβεβαιῶνω, ὅτι δι' αὐτοῦ ἐκφράζομεν τὴν μεγάλην ἀγάπην μας πρὸς τὴν Ὑμετέραν προσαυτικότητα, πρὸς τοὺς ἀδελφούς ἀρχιερεῖς, πρὸς τὸν εὐσεβέστατον Ἑλληνικὸν λαόν. Ἡμεῖς εἰμεθα καὶ σήμερον ἐν τῇ ἐνότῃ καὶ ἐπιθυμοῦμεν καὶ δεόμεθα τοῦ Θεοῦ νὰ παραμένωμεν ἐν ἐνότῃ εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

Καὶ προσέφερον εἰς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον καλλιτεχνικωτάτην ἱερὰν εἰκόνα τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Σεραφεῖμ, ἐπίσκοπου Φαναρίου, ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ ὁποῖου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἄγει τὰ σепτά Αὐτοῦ ὀνομαστήρια.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θεϊας Λειτουργίας καὶ ὑπὸ τὰς χαρμυνοῦς κωδωνοκρουσίας οἱ δύο σεπτοὶ Προκαθήμενοι μετέδωκαν εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπήν. Ἐκεῖ, ἀφοῦ παρετέθη πρόχειρον πρόγευμα, ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπέδωκεν εἰς τὸν Πατριάρχη τὸ παράσημον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ «Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου».

Δ'. Εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πεντέλης.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν οἱ δύο Προκαθήμενοι μετ' ὄλων τῶν περὶ αὐτοὺς προσώπων μετέδωκαν εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πεντέλης, ὅπου ἐγένοντο μετὰ πάσης σεμνότητος κατὰ τὸ μοναστηριακὸν τυπικὸν δεκτοὶ ὑπὸ τῆς ἀδελφότητος Αὐτῆς μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν ἡγούμενον τῆς Μονῆς Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Δωδώνης κ. Χρυσόστομον. Ἡ σεπτὴ συνοδεία κατηνύθη εἰς τὸ ἱερὸν Καθολικὸν τῆς Μονῆς, ὅπου ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης κ. Γερμανὸς προσεκύνησεν εὐλαδῶς τὴν τιμίαν κέραν τοῦ κτίτορος τῆς Μονῆς ὁσίου Τιμοθέου, ἐπίσκοπου Εὐρύπου.

Ἐν συνεχείᾳ παρετέθη εἰς τὸ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Διορθόδοξον Κέντρον ἐπίσημον γεῦμα, διδόμενον ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Εἰς αὐτὸ παρεκάθησαν ἐκτὸς τῶν φιλοξενούτων καὶ τῶν ὑψηλῶν ξένων οἱ ἑξαρχοὶ τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας Σεβ. Μητροπολίτης Νουβίας κ. Συνέσιος καὶ Ἱεροσολύμων Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος. Ἰορδάνου κ. Παλλάδιος, ὁ ἐξοχώτατος Πρέσβυς τῆς Γιουγκοσλαβίας κ. Μοτσιόνικ, Ἐπίσκοποι, κληρικοὶ κατέχοντες ὑψηλὰς θέσεις, καθηγηταὶ Πανεπιστημίου καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ Γεύματος ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ, προσφωνῶν καταλλήλως τὸν ἀγιώτατον Πατριάρχη, εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἀγιώτατε καὶ σεβάσμιε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,
Πατριάρχα τῶν Σέρβων κ.κ. Γ ε ρ μ α ν ε,
Σεβασμιώτατοι, ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,
Σεβασμιώτατοι Ἐξαρχοί,
Θεοφιλέστατοι,
κύριε Πρέσβυ,
κύριοι ἐκπρόσωποι τῶν Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν
καὶ Παιδείας,
κύριε Κοσμητορ τῆς Θεολ. Σχολῆς,
Ἐλλογιμώτατοι κύριοι Καθηγηταί,
ἀγαπητοὶ συνδαιτυμόνες,

Οἱ λαοὶ μας εἶναι φίλοι. Καὶ αἱ Ἐκκλησίαι μας ἀδελφαί. Ζοῦμε πολὺ κοντά. Ὅχι μόνον τοπικά, ἀλλὰ καὶ ψυχικά. Εἴχαμε πάντοτε κοινὴν πορείαν, κοινὴν τύχην, κοινὸς ἀγῶνας, κοινὰ δοκιμασίας. Ὁ σύνδεσμος τῶν λαῶν μας ἔχει κατὰ τὸ μοναδικὸν εἰς τὸν κόσμον.

Διὰ τὰ ἐκφράση αὐτὸ τὸ ἀκατάλυτον στοιχεῖον ὁ αἰδιδίμος καὶ πολυαγαπητὸς μας ἐπίσκοπος Ζίτσης Β α σ ί λ ε ι ο ς εἶπεν εἰς μίαν ἐπίσημον ἐκδήλωσιν κατὰ τὴν περυσινήν ἐπίσημον ἐπίσκεψιν εἰς τὴν φίλην Χώραν Σας: «Ἀκόμη καὶ μετ' ἅμμο ἂν πλύνωμε τὰ πρόσωπά μας, καὶ πάλι ποτὲ δὲν θὰ κατορθώσωμε νὰ ξεπλύνωμε ἀπὸ πάνω μας τὴν συγγένειά μας».

Ἄλλ' οἱ Ὀρθόδοξοι Σέρβοι καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες δὲν πλένουν τὸ πρόσωπόν τους μετ' ἅμμο. Ἀντιθέτως. Καὶ οἱ δύο θισοῦμεν εἰς ὅλον τῆς τὸν δυναμισμὸν τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων Πατέρων μας καὶ τὴν καλλιεργοῦμεν καὶ εἰς βάθος καὶ εἰς πλάτος, ὅσον ἡμποροῦμεν πιὸ πολὺ.

Τὸ θεμέλιον τῆς ἁγίας αὐτῆς τῶν λαῶν καὶ Ἐκκλησιῶν μας παραδόσεως ἔθεσαν ὁ μέγας καὶ ἥρωϊκός, ὡς κωβερνήτης, ὁ ἐν ἁγίοις Βασιλεὺς ἡμῶν Ἰωάννης Γ' ὁ Βατάτζης καὶ ὁ πνευματικὸς Γενάρχης τῶν Σέρβων ἅγιος Σάββας, ὁ ὄντως πεφωτισμένος ἄνδρας, πὸν ἤξευρε καὶ τὰ θεμελιώγη, καὶ τὰ ἐποικοδομῆ καὶ τὰ ἐπισημιάσῃ τὴν ἀγάπην μεταξὺ τῶν λαῶν μας μὲ τὰς ὄντως ἱεροπρεπεῖς καὶ ἁγιοπρεπεῖς ἐνεργείας του.

Σύμβολά της εἶναι οἱ ἱεροὶ τάφοι τῶν ἡρώων Σέρβων, πὸν πολεμοῦντες μαζί μας ἔπεσαν καὶ ἤδη ἀναπαύονται εἰς τὰ γαλήνια κοιμητήρια τοῦ Ζεϊτινλιζ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ Βίδου τῆς Κερκύρας, καὶ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ Πίροτ. Εἶπομεν δὲ ὅτι οἱ τάφοι αὐτοὶ εἶναι ἀπλῶς σύμβολα, διότι εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ διὰ τοὺς Σέρβους ἡ μεταξὺ τους πνευματικὴ συγγένεια εἶναι κάτι πὸν δὲν χρειάζεται οὔτε ὑποσημειώματα οὔτε ἀντιρροήματα. Εἶναι κάτι τὸ φυσικόν. Κάτι τὸ αὐτονόητον. Κάτι τὸ αὐτοδύναμον.

Ρίζα καὶ πηγὴ τῆς ἱεραῆς αὐτῆς ἐνότητός μας εἶναι ἡ ἁγία Ὁρθόδοξος Πίστις μας, ἡ ὁποία ἐνέπνεε καὶ ἐχαλιῶδωνε ὅλας τὰς ἐνεργείας καὶ τὴν σκέψιν, ἐκείνων πὸν τὴν ἐδημιούργησαν καὶ μᾶς τὴν παρέδωκαν. Εἶναι πλέον πεποϊθησίς μας, ὅτι ὅσον πὸν βάρειά εἶναι κανεὶς δοσμένος εἰς τὴν Ὁρθόδοξίαν, τόσον περισσότερο ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ ὄραμα τῆς φιλίας καὶ συνεργασίας τῶν λαῶν μας. Ἐντεῦθεν καὶ οἱ ἐκατέρωθεν ἐκκλησιαστικοὶ ἡγέται ὑπῆρξαν πάντοτε οἱ πὸν εἰλικρινεῖς καὶ πιστοὶ ομιλεῖται τῆς ἐλληνοσερβικῆς φιλίας. Πολλὰ θὰ ἠδύνατο νὰ διεξέλθῃ κανεὶς περὶ τῆς θερμοστοργῆς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν δραστηριότητος τῶν ἀοιδίμων Πατριαρχῶν Δημητρίου, Βαρνάβα, Γαβριὴλ καὶ Βικεντίου.

Καὶ ἂν θελήσωμεν νὰ ἀξιολογήσωμεν τὴν συμβολὴν τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐλέγχομεν, ὅτι ἀποτελεῖ τὴν κορυφώσιν τῆς ἀγαθῆς προθέσεως τῶν προγενεστέρων. Καὶ ἂν δὲ ἡμεῖς εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ σιωπήσωμεν, κεκοράζονται οἱ λίθοι, ἢ μᾶλλον οἱ ὀγκόλιθοι—δρόσημα εἰς τὴν πορείαν τῶν λαῶν καὶ Ἐκκλησιῶν μας αἱ πέντε ἐπισκέψεις Αὐτῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ Χώραν μας.

Αὐτὰ μᾶς δημιουργοῦν τὴν ἀκράδαντον πεποϊθησιν, ὅτι ἡ ὄντως θεόπνευτος πνευματικὴ μας συγγένεια δὲν πρόκειται νὰ ξεπλυνθῇ ποτέ, ἔστω καὶ ἂν μερικοὶ θὰ θελήσουν νὰ πλύνουν τὸ πρόσωπό τους μὲ ἄμμον, ὅπως τόσον χαρακτηριστικὰ εἰδόνισεν ὁ ἀξιομακάριστος ἀδελφός μας ἐπίσκοπος Βασιλείος. Αἰωνία ἡ μνήμη του!

Ἡμεῖς εἰς τὴν ἁγίαν αὐτὴν καταβολάδα τῶν Πατέρων μας θὰ ἀναβαπίζόμεθα. Θὰ ζῶμεν δι' αὐτὴν καὶ θὰ ἐργαζόμεθα δι' αὐτὴν. Καὶ θὰ προσευχόμεθα διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν πρόοδον καὶ τῶν δύο λαῶν ἐξ ἴσου. Διότι ἡ τιμὴ, ἡ πρόοδος καὶ ἡ

ἀσφάλεια τοῦ ἐνός, καθ' ἡμᾶς, εἶναι ἐγγύησις διὰ τὴν τιμὴν, τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἄλλου.

Μὲ αὐτὰ τὰ αἰσθήματα ἐγείρω πρόποισιν

—ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος, τοῦ ἀκαταβλήτου ἐμπνεστοῦ καὶ ἐνοστορωτοῦ τοῦ φρονήματος, τοῦ ἀδελφικοῦ φρονήματος, τῶν δύο λαῶν καὶ Ἐκκλησιῶν,

—ὑπὲρ τῶν τιμῶν καὶ σεβασμῶν συνοδοῶν καὶ συνεργατῶν σας ἐν Κυρίῳ, σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων, ἱερέων καὶ διαπρεπῶν καθηγητῶν,

—ὑπὲρ τῆς παρὰ Κυρίου συναντιλήψεως ὅλων Ὑμῶν εἰς τὸ ἱερώτατον ἔργον τῆς διαποικιμάνσεως τῆς ἐν Γιουγκοσλαβία ἐκλεκτῆς μερίδος τοῦ Κυρίου,

—καὶ ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ φίλου Γιουγκοσλαβικοῦ Λαοῦ.

Ἀπαντῶν ὁ Πατριάρχης, εἶπε :

Μακαριώτατε, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ κ. Σεραφείμ,

«Ἴδου δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἡ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό», ἀνύμνησεν ὁ θεόπνευστος ψαλμοδοός.

Αὐτὴν τὴν ἱερὰν κοινωνίαν, αὐτὴν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος τῆς καρδίας καὶ τῶν σκέψεων, ἡμεῖς ἠσθάνθημεν καὶ ἐξήσαμεν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Θ. Λειτουργίας, τὴν ὁποίαν ἐτελέσαμεν τὴν πρώτην. Αὐτὸ τὸ ἱερόν αἶσθημα διακατέχει καὶ αὐτὴν τὴν στιγμήν ἡμᾶς εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην Μοῆν, εἰς τὴν τραπέζαν αὐτὴν τῆς ἀγάπης. Αὐτὸ τὸ αἶσθημα μᾶς ἐπαναφέρει ἐν ἔτος ὁπίσω καὶ ὑπερθυμίζει τὰς ἐδλογημένας ἐκείνας ὥρας τῆς παραμονῆς τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καὶ τῆς ὑψηλῆς συνοδείας σας εἰς τὴν χώραν μας, ὅπου καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν Ἀρχιερέων μας, τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ ἐξήσαμεν τὴν μεγάλην χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν, ὡς ἐπιβεβαίωσιν τῶν ὡς ἄνω λόγων τοῦ ψαλμοδοῦ.

Ἡμεῖς ἐδῶ εὐρισκόμεθα εἰς ἄλλην χώραν, ἀκούομεν ἄλλην γλῶσσαν νὰ διμυλῆται, καὶ εἰς τὰς προσευχὰς νὰ χρησιμοποιῆται ἄλλη λειτουργικὴ γλῶσσα. Ἀλλὰ βλέπομεν Ἐκκλησίας τὰς αὐτὰς, ὅπως καὶ εἰς τὴν χώραν μας, ἀκούομεν τοὺς αὐτοὺς ὕμνους καὶ τὰς αὐτὰς προσευχὰς, αἰσθανόμεθα τὸ αὐτὸ πνεῦμα, τὸ αὐτὸ περιεχόμενον, τὴν αὐτὴν δύναμιν, ἡ ὁποία μᾶς φωτίζει καθὼς καὶ εἰς τὰς ἰδικὰς μας Ἐκκλησίας. Τοῦτο μᾶς παρέχει τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι εἴμεθα μία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμπορέσαμεν τὴν πρώτην, ἀπὸ κοινοῦ, νὰ κοινωνήσωμεν ἀπὸ τὸ αὐτὸ Ποιτήριο τὸ τίμιον Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡμεῖς ἠμποροῦμεν καὶ ἀφείλομεν νὰ εἶμεθα ἐγγνώμονες πρὸς τὸν Θεόν, διότι ἡ πνευματικὴ μας αὐτὴ κοινότης καὶ ἐπικοινωνία, ἡ ὁποία ἤρχισεν εἰς τὸ παρελθόν, ἀδιακόπως συνετηρεῖτο, διεφυλάττειτο καὶ ἐνισχύετο.

Εἶμεθα ἐγγνώμονες πρὸς τὸν Θεόν, διότι διὰ τοῦ ἐλέους Του κατέστησε καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτὴν τὴν θεόδοτον κοινότητα καὶ κοινωνίαν νὰ τὴν ἀνανεώσωμεν καὶ νὰ τὴν συνεχίσωμεν.

Εἶμεθα εὐτυχεῖς πὸν ἤδη τὸ ἔτος 1955 ἐπεσεκέφθημεν τὴν χώραν οὖς, τὴν ἔνδοξον παιρίδα τῶν Ἑλλήνων, διὰ πρώτην φοράν.

Ἡ εὐχαριστοῖς μας καὶ ἡ χαρὰ μας σήμερα εἶναι ἔτι μεγαλυτέρα, διὰν βλέπωμεν τὰς ἐπιτυχίας καὶ τὴν πρόοδον τῆς Ἐκκλησίας οὖς, ἰδίως ἀπὸ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἐδρίσκειται ἐπικεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ τὸ λέγομεν ἔχοντες ὑπ' ὄψει καὶ τὸ ὅτι ἡ Ἱ. Μονὴ Πεντέλης τὴν εἶναι καλυτέρα ἀπὸ ἴσπε. Ἡ σημερινὴ κατάστασις καὶ ἡ ἀποστολὴ, τὴν ὁποίαν ἡ Ἱ. Μονὴ Πεντέλης ἐπιτελεῖ, δείχνουν φανερὰν πρόοδον, δείχνουν ἐκουργησιμὸν τῆς Ἐκκλησίας οὖν τῆ ἀσπιηρᾷ φυλάξει ὄλων ἐκείνων τῶν χαρακτηριστικῶν ιδιωμάτων, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὸ οὐσιῶδες περιεχόμενον τῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς κοινῆς εἰς ὕλας τὰς Ὁρθόδοξους κατὰ τόπους Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν αὐταὶ φυλάττουν ἀδιατάρακτον καὶ ἡ ὁποία δι' ὄλους μας ὡς πνευματικὸν σκροδέμα ἀποτελεῖ ἀρραγὴ πνευματικὴν κοινότητα.

Εὐχαριστοῦντες ἐγκαρδίως τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, τοὺς ἀδελφοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τὸν ἀδελφικὸν λαὸν διὰ τὴν ἀδελφικὴν φιλοξενίαν καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν προσφώνησιν, καὶ εὐχόμενοι αὐταὶ αἱ συναντήσεις μας νὰ εἶναι ἐπ' ἀγαθῶ καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν μας καὶ τῶν χωρῶν μας, δεόμεθα τοῦ Θεοῦ, ὅπως τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος πληρώσῃ διὰ νέων δυνάμεων καὶ τὴν ὀδηγήσῃ πρὸς ἀνθήσιν εἰς τὴν Ὑμετέραν δὲ Μακαριότητα, νὰ χαρίσῃ μακροήμερον σιν, εἰρηρικὸν βίον, ὕγειαν καὶ πολλὰ ἔτη.

Ε'. Συναυλία Βυζαντινῆς Μουσικῆς.

Πρὸς τιμὴν τῆς Α. Ἀ. τοῦ Πατριάρχου κ. Γερμανοῦ καὶ τῆς συνοδείας Του ἐδόθη εἰς τὴν Αἴθουσαν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὑπὸ τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἱεροφαιτῶν «Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς καὶ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς» συναυλία ἐκκλησιαστικῆς θυζαντινῆς μουσικῆς. Τὸν χορὸν ἐκλεκτῶν ἱεροφαιτῶν τῆς Πόλεως διηθῆνεν ὁ λαμπαδάριος τοῦ Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ κ. Εὐάγγελος Τζελας, καθηγητῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Ὁδείου, ἐνῶ τὰ ἄσματα παρουσίαζε μὲ συντόμους εἰσαγωγὰς ὁ ἐκλεκτὸς μουσικὸς καὶ ἱατρὸς κ. Πούλος.

Εἰς τὴν συναυλίαν ἐκλήθησαν τιμῆς ἔνεκεν τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια καὶ αἱ Κυραὶ τῶν Φιλοπτῶχων Ταμείων τῶν Ἱερῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

Ἡ παρουσίαις τῆς συναυλίας ὑπῆρξεν ἀρίστη καὶ ἀπέσπασε τὰ θερμότερα χειροκροτήματα καὶ συγχαρητήρια.

ΣΤ'. Συνάντησις μὲ ἐκπροσώπους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Τὴν ἐπομένην, 6ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Δευτέραν, περὶ ὥραν 10:00' π.μ. τὸν Πατριάρχην ἐδέχθη εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ ὀ ἐξοχώτατος Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντῖνος Τσάτσος, ἐπίτηδες μεταδὰς ἐκεῖ παρὰ τὴν σοβαρὰν ἀσθένειαν, ὕφ' ἧς ἐπὶ ἡμέρας τινὰς κατετρώχετο. Εἰς τὴν παρὰ τῷ Προέδρῳ ἐπίσκεψιν αὐτοῦ τὸν Πατριάρχην συνώδευον οἱ: Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ καὶ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας.

Ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν, ὅπου ἔσχε συνάντησιν καὶ συνομιλίαν μετὰ τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν ἀπουσιάζοντα εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν Ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν κ. Γεώργιον Ράλλον, Ἐξοχώτατον ὕφυπουργὸν κ. Ἀνδρέαν Ἀνδριανόπουλον, ὅστις καὶ περὶ ὥραν 12:30' παρέθεσεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Μεγάλῃ Βρεταννία» ἐξ ὀνόματος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου κ. Γερμανοῦ ἐπίσημον γεῦμα.

Εἰς αὐτὸ πλὴν τοῦ Πατριάρχου κ. Γερμανοῦ καὶ τῆς Συνοδείας Του παρεκάθησαν οἱ: Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, Κίτρους κ. Βαρνάβας, Κορίνθου κ. Παντελεγγύμων, Καλαθρῦτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀμβρόσιος, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης κ. Ἀναστάσιος, οἱ ἀρχιμανδρίται Νικηφόρος Τζιφόπουλος καὶ Μελέτιος Καλαμαράς, ὁ πρωτοπρεσβύτερος κ. Στέφανος Ἀβραμίδης, ὁ Ἐξοχώτατος Πρέσβυς τῆς Γιουγκοσλαβίας κ. Ράτκο Μοσιθίνικ μετὰ τῶν Συμβούλων τῆς Πρεσβείας του κ.κ. Μανωγιέλοβιτς, Γιέλιτς, καὶ Ἰσαλβόσκι, ὁ κ. Ἡλίας Ἀγνανόπουλος, Διευθυντῆς τῆς Διευθύνσεως Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ.κ.

Εἰς τὸ γεῦμα ὁ ἐξοχώτατος κ. Ἀνδριανόπουλος, προσφωνῶν τὸν Ἀγιώτατον Πατριάρχην, εἶπε:

Μακαριώτατε Άρχιεπίσκοπε Πεκίου, Μητροπολίτη Βελιγραδίου και Καρλοβικίου και Πατριάρχη των Σέρβων,

Μακαριώτατε Άρχιεπίσκοπε Αθηνών και πάσης Ελλάδος,

Σεβασμιώτατοι,

Έξοχώτατε κ. Πρόεδε,

Κύριε Υφυπουργέ επί της Παιδείας και Θεοσκευμάτων,

Άγαπητοί Κύριοι,

Αισθάνομαι μεγάλη χαρά γιατί μου δίνεται ή ύψηλή τιμή να παραθέσω εκ μέρους της Έλληνικής Κυβερνήσεως στην σεπτή Μακαριότηιά Σας και τους εκλεκτούς Σας συνοδοὺς τὸ γεῦμα αὐτὸ και να Σας ἀπευθίνω ἐγκάρδιο και εὐλαβή χαιρετισμὸ με

τὴν εὐκαιρία τῆς ἐλευσεως Σας, πέμπτης κατὰ σειρὰν, στην Ελλάδα.

Στὸ σεπτὸ πρόσωπο τῆς Ἀγιότητός Σας χαιρετίζω τὸν δόξφυχο συνεχιστὴ μιᾶς μακροαίωνης παραδόσεως φιλίας και ἀγάπης μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ και τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ, παραδόσεως ποὺ συνεχιζέται ἀδιάπτωτα, ἐπειδή, ἀκριβῶς, σηοίχθηκε ἐπάνω στην κοινή ζωντανή κληρονομία τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἀλλὰ και σὰ γερά θεμέλια ποὺ ἔθεσεν ὁ Ἅγιος Σάββας, ὁ πρῶτος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Σερβίας και, κατὰ γενικήν ἐκτίμηση και ἀναγνώριση, ὁ Γενάρχης τοῦ Σερβικοῦ Λαοῦ.

Ἄλλὰ και ἔμεις, ὅπως εἶναι φυσικό, κανχώμαστε και χαιρόμαστε γιατί τὸ ἔργο τοῦ Ἁγίου Σάββα για τὴν πνευματική, κοινωνική και ἔθνηκή ἀνάπτυξη των Σέρβων ἔγινε με τὴν πλήρη συμπαράσταση τοῦ Ἀυτοκράτορος των Ρωμαίων Θεοδώρου Α' Δάσκαρη και τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη Μανουήλ Α' Χαριοποῦλου.

Ἄπο τὴν ἐπίσκεψιν παρὰ τῷ Ἐξοχωτάτῳ Προέδρῳ τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνῳ Τσάτσῳ.

Παρέλκει δὲ ἐκ μέρους μου, νομίζω, νὰ ἀναφερθῶ καὶ νὰ ἀναλύσω ἐνώπιον τόσον ὑψηλῶν καὶ ἐκλεκτῶν συνδαιτημόνων τὸ ἐπίπεδο τῶν σημερινῶν σχέσεων μεταξὺ Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἑλλάδος, πὸν χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν καλὴν γειτονία καὶ τὴν σιενή καὶ ἀμοιβαία συνεργασία. Θὰ ἐπιθυμοῦσα, ὡστόσο, νὰ μὴν ἀποφύγω νὰ τονίσω, στηριζόμενος σὴν πείρα τοῦ παρελθόντος καὶ σὴν κοινὲς πνευματικὲς παραδόσεις μας, τὴν πρωταρχικὴ καὶ ἀποφασιστικὴ σπουδαιότητα καὶ συμβολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας γιὰ τὴν σύσφιξη ἀγαθῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ γιουγκοσλαβικοῦ καὶ ἐλληνικοῦ λαοῦ.

Χαιρετίζω εὐλαβῶς τὴν Μακαριότητα Σας καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους συνοδοὺς καὶ σιενοὺς συνεργάτες Σας ὡς ἐκφραστὲς μιᾶς ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ἐπικοινωνίας, φιλίας καὶ συνεργασίας τῶν λαῶν μας.

Χαιρετίζω τὸν Ἐξοχώτατο Πρόεδρο τῆς Γιουγκοσλαβίας καὶ μέσω αὐτοῦ τὴν Κυβέρνησή του καὶ τὸν φίλο εὐγενῆ γιουγκοσλαβικὸ λαό.

Ὑψῶνω δὲ τὸ ποιήριον καὶ προπίνω ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ μακροημερευσεως τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου τῶν Σέρβων, ὑπὲρ τῆς καρποφορίας καὶ τῆς ἀκμῆς τῆς Ἐκκλησίας Σερβίας καὶ ὑπὲρ τῆς σταθερῆς φιλίας καὶ συνεργασίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Γιουγκοσλαβίας.

Ἀπαντῶν ὁ Πατριάρχης κ. Γερμανὸς εἶπε:

Ἐξοχώτατε Κύριε Ὑφυπουργέ,

Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ Σᾶς εὐχαριστήσω ἐγκαρδίας διὰ τὴν φιλοφροσύνην, τὴν ὁποίαν εὐηρεσιήθητε νὰ δεῖξητε καὶ τὴν ὁποίαν δεικνύετε πρὸς τὴν Μετριότητα μας καὶ τὴν ἀκολουθίαν μας. Θεωροῦμεν, ὅτι δι' αὐτοῦ ἀποδίδεται τιμὴ καὶ φιλοφροσύνη ὅχι μόνον πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ πρὸς σύμπασαν τὴν Ὁρθόδοξον Σερβικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐν εὐοιότητά ἐννοία καὶ πρὸς τὴν πατρίδα μας, τὴν Σοσιαλιστικὴν Ὁμόσπονδον Δημοκρατίαν τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Αὐτὸ μᾶς κάνει ὄντως εὐτυχεῖς καὶ χαρούμενους, διότι βλέπομεν καὶ αἰσθανόμεθα ὅτι δι' αὐτοῦ ἀνανεώνεται, συνεχίζεται καὶ καλλιεργεῖται ἡ παραδεδομένη ἐκείνη ἐλληνο-σερβικὴ φιλία, ὡς καὶ οἱ δεσμοὶ ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἔθεσαν ὡς γρανιτῶδες θεμέλιον οἱ κοινοὶ μας σοφοί, μεγάλοι καὶ ἔνδοξοι πρόγονοι, οἱ ὁποῖοι ἐγνώριζον καλῶς πόσον ἀξίζει καὶ τί σημαίνει νὰ ἔχη κανεὶς καλοὺς, εὐλικρινεῖς καὶ ἀφωσιωμένους γείτονας. Ἡμεῖς δὲ ὄντως διαθέτομεν ὅλας τὰς προϋποθέσεις νὰ εἴμεθα πράγματι τοιοῦτοι ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον.

Ἡμεῖς ἔχομεν τὴν αὐτὴν Ὁρθόδοξον πίστιν, ὡς ἰσχυρὸν σκυρόδεμα συνδέον τὴν Σερβικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν καὶ διατηροῦν αὐτὰς εἰς ἀδιάσπαστον ἐνότητα καὶ μεταξὺ τῶν καὶ μεθ' ὅλων τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν μὲ ἐπὶ κεφα-

λῆς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν - τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Ἡμεῖς ἔχομεν κοινούς Ἁγίους, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπενδυνόμεθα ἕκαστος εἰς τὴν γλῶσσαν του, θαδέως πεπεισμένοι, καὶ σεῖς καὶ ἡμεῖς, δι οὗτοι μᾶς καταλαβαίνουν καὶ δέχονται τὰς προσευχὰς μας. Ἡμεῖς ἔχομεν κοινὰ ἱερά προσκνήματα, ἰδίως τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὸν Ἄθω, τὸ ὁποῖον ἐν πνευματικῇ ἐννοίᾳ τυγχάνει παρορθόδοξον. Ἡμεῖς ἔχομεν τάφους Ἑλλήνων ἡρώων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Γιουγκοσλαβίας, καὶ τάφους ἐν πολέμῳ πεσόντων Σέρβων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος, —ὡς διαρκῆ ἀπόδειξιν τοῦ ἀγῶνος μας καὶ τῶν προσφερθεισῶν θυσιῶν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν, κοινῶν ἰδεωδῶν, ὑπὲρ πίστεως καὶ ἐλευθερίας.

Πάντα ταῦτα μᾶς ἐπιβάλλουν τὸ καθήκον νὰ φυλάττωμεν τὰ ἰδεώδη ταῦτα, καὶ ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην νὰ τὰ μεταδιδάξωμεν εἰς τοὺς νεωτέρους, εἰς τοὺς ἀπογόνους μας. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ἀπόγονοί μας καὶ περαιτέρω θὰ ἔχομεν ἀδιάσπαστον πνευματικὴν κοινωνίαν τῶν μονίμων καλῶν δεσμῶν μας ἐπ' ἀγαθῶ τῶν Ἐκκλησιῶν μας καὶ συμπόσης τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ πρὸς ὄφελος ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν καὶ τῶν λαῶν μας.

Χαιρετίζω Ὑμᾶς καὶ αὐτὴς, Ἐξοχώτατε Κύριε Ὑφυπουργέ, ὑπῶ τὸ ποιήριον τοῦτο ὑπὲρ ὑγείας Ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ εὐτυχίας καὶ προκοπῆς τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ σύμπαντος τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ.

Εὐθὺς μετὰ τὸ Γεῦμα ὁ Πατριάρχης κατηθύνθη εἰς τὸ Ἀεροδρόμιον καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Κέρκυραν.

Ζ'. Εἰς Κέρκυραν.

Εἰς Κέρκυραν τὸν Πατριάρχην συνώδευσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἐλασσόνας κ. Σεβαστιανὸς καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος, οἱ ἀρχιμ. κ. Ἰάκωβος Κορβίτης καὶ Τιμόθεος Τριβιζιάς, καὶ ὁ πρωτ. κ. Στέφανος Ἀδραμίδης.

Τὸν Πατριάρχην ὑπεδέχθη μετὰ πάσης τιμῆς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Πολύκαρπος, ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου περιστοιχούμενος ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Κερκύρας κ. Ράθ καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἐνῶ ἄγλημα στρατοῦ ἀπέδιδε τὰς προσηκούσας τιμὰς.

Ἀκολούθως ἐσχηματίσθη πομπή, ἣτις κατηθύνθη εἰς τὸν Ἱερόν Καθεδρικὸν Ναὸν τῆς ἁγίας Βασιλίσσης Θεοδώρας, ὅπου καὶ ἐτελέσθη δοξολογία.

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Πολύκαρπος προσφωνῶν, εἶπε:

Ἁγιώτατε Δέσποτα,

Ὡς εὐλογίαν Κυρίου δεχόμεθα τὴν παρουσίαν σας εἰς τὴν νῆσον μας. Τὰ πηγαῖα καὶ εὐλικρινῆ αἰ-

σθήματα σεβασμοῦ καὶ θαυμάσιου ἐκτιμήσεως Κλήρον καὶ Λαοῦ τῆς θεοσωσίου Μητροπόλεως μας πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπόν σας δὲν σᾶς εἶναι ἄγνωστα.

Ὅτε πρὸ ἐτῶν, τῷ 1964, ἐπεσκέφθητε τὴν νῆσον ταύτην ὃ προκάτοχός μου μακαριστὸς γέρον Μητροπολίτης Μεθόδιος σᾶς παρέσχε τὴν ἐγκαιρίαν νὰ τὰ ἀντιληφθῆτε.

Τότε ἡ ταπεινότης μου εἶχε τὴν ὑψίστην τιμὴν καὶ εὐλογίαν νὰ σᾶς ὑποδεχθῆ ὡς Προποσώγγελλος εἰς Τρίκαλα Θεσσαλίας πλησίον τῶν Μετεώρων.

Σήμερον, μετὰ 14 ἐτη, ὡς Ἐπίσκοπος τῆς ὡραιότητος καὶ ἱστορικῆς αὐτῆς νήσου δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα περὶ τῶν γνησίων χριστιανικῶν καὶ νικῶν αἰσθημάτων τοῦ εὐλογημένου ἐλευθερόφρονος χριστιανισμοῦ πληρώματος τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάπη μας πρὸς Ὑμᾶς τὸν ποιμένα καὶ τὸν παρὰ τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος ποιμνόμενον εὐσεβῆ λαὸν εἶναι ἀπεριόριστα.

Κάθε ἐπισκέπτης ἐκ τῆς ὑμετέρας γείτονος χώρας καὶ κάθε προσκνητὴς τοῦ Μανσωλείου τῶν Σέρβων πατριωτῶν εἰς τὸν κόλπον τῆς Κερκύρας, δύναται νὰ τὸ διαπιστώσῃ.

Δὲν λησμονοῦμεν οὐτὶ τὰ παραλιακὰ ὄρια τῆς ὑμετέρας ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας θρέχονται ἀπὸ τὰ ἴδια θαλάσσια ὕδατα πὸν περιβάλλουν τὴν νῆσον μας.

Γνωρίζομεν τὴν ἐπιτυχῆ ποιμαντικὴν σας δραστηριότητα καὶ καυχώμεθα ὡς Χριστιανοὶ δι' αὐτήν.

Δὲν μᾶς διαφεύγει οὐτὶ διακρίνει τὸ λογικὸν ἑμῶν ποιμνίων πνεῦμα ἀγωνιστικὸν διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Ἀγωνιστὰί τῆς πίστεως εἰς δυσκόλους καιροὺς καὶ ὅσοι κατοικοῦν εἰς τὴν νῆσον ταύτην καὶ ἐμφοροῦμενοι ὑπὸ πνεύματος ἐλευθερίας ἀντιλαμβάνομεθα καλῶς καὶ τὴν ἰδικὴν σας πορείαν εἰς τὴν ἱστορίαν.

Εὐεργετημένοι ἡμεῖς μετὰ τὴν παρουσίαν ἐπὶ αἰῶνας πλέον εἰς τὸν τόπον μας τοῦ ἱεροῦ σκήρους τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, προστάτου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς τῆς νήσου, κατέχοντες δὲ καὶ τὸ ἱερὸν σῶμα τῆς Ἁγίας Θεοδώρας τῆς Ἀγούστης, δύο γενναίων μαχητῶν τῆς Ὁρθόδοξου πίστεως, πάντοτε ἀλλὰ ἰδιαιτέρως σήμερον εὐχόμεθα ταπεινῶς ὑπὲρ ἑμῶν, Ἀγιώτατε Δέσποτα, καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἑμῶν ποιμνίου.

Θεωροῦμεν τιμὴν μας οὐτὶ εἰς τὴν ἀγκάλην μας ἐδῶ, σὶτὸ Βίδο, εἶναι ἐμπεισιτευμένα τὰ δοτᾶ ἐνὸς ἡμῶν τοῦ θεοφιλοῦς αὐτοῦ ποιμνίου. Ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία καὶ δὲν ὑφίστανται ὄρια μετὰ τὴν θριαμβουσίαν καὶ στρατευομένης Ἐκκλησίας, οἱ τάφοι τῶν Σέρβων πατριωτῶν εἰς τὸν τόπον μας εἶναι κοινὸς τῶν δύο Ἐκκλησιῶν χώρος καὶ μᾶς παρέχον τὸ δικαίωμα νὰ πιστεύωμεν δι' ἔχοντες τὸ

χώρος νὰ φυλάττωμεν μετὰ στοργὴν εἰς τοὺς κόλπους μας τὸ ἐκλεκτὸν τοῦτο τμήμα, τὰ ἱερά ταῦτα μέλη τῆς ὑμετέρας Ἐκκλησίας.

Τὸ γεγονός τοῦτο μᾶς ἐνώνει πνευματικῶς μαζί σας. Μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ζῶμεν αἰσθητικῶς τὴν ἀδιακρίτως φυλῆς καὶ γλώσσης ὀρθόδοξον ἐνότητα. Μᾶς πληροῖ, τὸ γεγονός, χαρᾶς καὶ συγκινήσεως θαθείας προπαντὸς τώρα πὸν ἔχομεν τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ σᾶς ὑποδεχθῶμεν.

Καλῶς ἤλθατε εἰς τὸν τόπον μας. Καλῶς ἤλθατε εἰς τὸν χώρον ὅπου κείνται ἱερά τῆς Ἐκκλησίας σας μέλη καὶ τέκνα τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος. Οἱ δεσμοὶ πὸν ἔχουν συνδέσει τὰς δύο τοπικὰς Ἐκκλησίας εἶναι δεσμοὶ ἀκατάλυτοι. Ἡ παρουσία ἐδῶ ἑμῶν ἢ ἀντιπροσώπων σας ἐπιθυμοῦμεν νὰ εἶναι συγχρη.

Δεχθῆτε, παρακαλῶ, μαζί μετὰ τὰ σεβάσματα καὶ τὴν νικῆν ἀγάπην τοῦ Κλήρον, τῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ λογικοῦ ποιμνίου τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ προσωπικῶς καὶ τὰς ὀλοκαρδίους ταπεινάς μας εὐχὰς ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως τῆς Ὑμετέρας Ἀγιότητος καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων καὶ εὐλαβεστάτων μελῶν τῆς Ὑμετέρας συνοδείας καὶ ὑπὲρ εὐμερίας καὶ προαγωγῆς εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ λαοῦ τῆς θεοσωσίου ἡμῶν παροικίας.

Παρακαλῶ δὲ ἐπὶ τούτοις, ὅπως ἀπονεύμητε τὴν πατρικὴν ἡμῶν εὐλογίαν ἐπὶ πάντας ἡμᾶς. Αἱ εὐχὰς σας θὰ εἶναι στήριγμα εἰς τὴν πορείαν μας.

Ὁ Μακ. Πατριάρχης κ. Γερμανὸς ἀπαντῶν, εἶπε:

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, Μητροπολίτα Κερκύρας καὶ Παξῶν κύριε Πολύκαρπε,

Εἶμαι πολὺ συγκινημένος κατὰ πρόωτον μετὰ τὴν μεγαλειώδη αὐτὴν ὑποδοχὴν, κατόπιν μετὰ τοὺς λόγους τοῦ χαιρετισμοῦ σας, διὰ τῶν ὁποίων ἐξεθέσατε σαφῶς καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς μας εἰς τὸν τόπον τοῦτον, εἰς τὴν νῆσον ταύτην καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὰ κατορθώματα τῶν ἡρώων μας, οἱ ὁποῖοι ἀναπαύονται ἐδῶ, ὅπως εἶπε ἕνας δικός μας ποιητῆς, εἰς τὸν κτανοῦν τάφον.

Ἄλλὰ δι' ἡμᾶς εἶναι ἔτι σπουδαιότερα μιὰ ἄλλη στιγμή. Ἴσως τὰ δοτᾶ τῶν εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης νὰ ἐξηφανίσθησαν αἱ ψυχαὶ τῶν ὅμως δὲν ἐξηφανίσθησαν καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐξαφανισθοῦν. Αἱ ψυχαὶ τῶν εἶναι ζωνταναί. Αἱ ψυχαὶ τῶν εἶναι παρούσαι καὶ αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐδῶ, μετὰ τὴν ἡμῶν. Καὶ ἐὰν δὲν ἦσαν αἱ ψυχαὶ τῶν ζωνταναὶ δὲν θὰ ὑπῆρχεν καὶ κίνητρον δι' ἡμᾶς νὰ ἔλθωμεν ἐδῶ καθὼς δὲν θὰ ἐδικαιολογεῖτο καὶ τὸ γεγονός δι' εἰς τὰς προσευχὰς σας, εἰς τὰς λειτουργίας σας πάντοτε μνημονεύετε αὐτῶν τῶν ψυχῶν. Αἱ ψυχαὶ θὰ παραμείνουν καὶ περαιτέρω καὶ ὡς πρόγονοι φωτεινός. Ὁ

πύργος αυτός θα φωτίξη και τους επιγόνους και θα τους δείξη ότι οι άνθρωποι αυτοί, των οποίων τα ιερά όσια αναπαύονται εδώ, εγκατέλειψαν σίτι, γονεείς, τέκνα και πατρίδα. Ήλθαν εδώ δια να αγωνισθῶν δια τὸ ἱερώτερον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ ἄνθρωπος, διὰ τὴν πίστιν των καὶ τὴν ἐλευθερίαν τὴν ἰδικήν των, ἀλλὰ καὶ τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδιαίτερα τῆς ὠραίας αὐτῆς νήσου, τῆς ὁποίας οεῖς εἶσθε ὁ πνευματικὸς ποιμὴν καὶ προστάτης.

Ἐγὼ εὐχαριστῶ καὶ τὸν Κληρὸν σας, τὸν ὁποῖον ἐσεῖς τόσο καλῶς ὀδηγεῖτε, διὰ τὰ συνεχίσῃ τὰ προσεῖχεται ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν, τὰ μὴ λησμονῆ τὰς ἰσότητας τῶν ἡρώων αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀναπαύονται ἐδῶ.

Εἶμαι πολὺ εὐγνώμων πρὸς τὰς ἀρχάς τῆς νήσου ταύτης, τῆς πόλεως ταύτης. Ἰδιαιτέρως εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀρχάς, ἰδιαίτερος εἰς τὸν στρατὸν, ὁ ὁποῖος στρατὸς, μαζὶ μετὰ τὰ κατορθώματα καὶ μετὰ τὰς θυσίας, τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος ἔχει κατὰ τοὺς αἰῶνας τῆς ἱστορίας προσφέρει, τὰ ἐνθυμῆται καὶ αὐτοὺς τοὺς ἡρώας, οἱ ὁποῖοι ἀναπαύονται καὶ κείνται εἰς τὴν νήσον ταύτην.

Δέομαι τοῦ Θεοῦ τὰς οἰκονομίας παρασχεῖν τὴν εὐλογίαν Του καὶ τὸ ἔλεός Του. Νὰ οἰκονομῇ δύναμιν καὶ τὰς οἰκονομίας εἰς τὸ ἱερόν αὐτὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον κάνετε ἐναντὶ τῶν ἱερῶν λειψάνων τῶν Σέρβων ἡρώων, οἱ ὁποῖοι κείνται ἐδῶ.

Ἐγὼ δέομαι τοῦ Θεοῦ τὰς εὐλογίαι καὶ αὐτὸν τὸν φιλόχριστον λαόν, πὸν ἔχει μαζευθῆ ἐδῶ. Προσευχητικῶς ἄς ἐνθυμηθῶμε, ἀπὸ κοινοῦ, τὰς μεγάλας αὐτὰς θυσίας μας. Ἄς εἶναι αὐτὸ δίδαγμα: πὸς πρόκειται νὰ κανεῖς τὴν υπερασπιστὴν τὴν πατρίδα, πὸς πρόκειται νὰ φυλάττῃ τὴν πατρίδα του καὶ ὅτι εἶναι πολυτιμότερος ὁ θάνατος ἢ ἡ ζωὴ, ὅταν πρόκειται περὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος.

Εὐλογία Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς τῇ Αὐτοῦ Θεῖα Χάρτι.

Κατόπιν ἡ Α.Μ. ὁ Πατριάρχης μετέβη εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅπου ἐδεξιώθη ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Κερκύρας κ. Σπυρίδωνος Ράθ καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως. Κατὰ τὴν δεξιῶσιν, ὁ Δήμαρχος, προσφωνῶν τὸν Μακ. Πατριάρχην, εἶπε:

Μακαριώτατε,

Ἡ σεμνὴ ἀλλὰ καὶ ἐπιβλητικὴ φωνογνωμία σας εἶναι χαραγμένη εἰς τὴν Κερκυραϊκὴν ψυχὴν. Αὐτὸ δικαιολογεῖ τὴν ζωηρὰν συγκίνησιν, πὸν μᾶς συνέχει αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Δὲν εἶσθε εὐπρόδοτος μόνον ἀλλὰ καὶ ἀγαπητός, ἀπὸ μάλιστα ἔρχεσθε ἐδῶ γιὰ τὰ ἀποτίσετε φόρον τιμῆς καὶ εὐλαβείας πρὸς τοὺς Σέρβους νεκρούς, διότι καὶ ἡμεῖς σὺν λαὸς τιμῶμεν τὸ μανσολεῖον, τὸ ὁποῖον φιλοξενεῖ τὰ ὅσια τῶν ἡρωϊκῶν νεκρῶν Σέρβων στρατιωτῶν τοῦ Α' Παγκοσμίου πολέμου.

Ὁ ἀγαπητὸς μας Σεβασμιώτατος κ. Πολύκαρος, εἶπε προηγουμένως ὅτι τὰ ὅσια αὐτὰ εἶναι καὶ ἰδικὰ μας. Εἶναι ἱερά λείψανα ἡρωϊκῶν τέκνων τῆς Ὀρθοδοξίας. Καὶ περιβάλλομεν ἀκόμη περισσότερον μετὰ εὐλάβειαν τοὺς ἡρωϊκοὺς νεκροὺς ἐνὸς συμμάχου ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἠγωνίζετο τὰ διασώσῃ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Ἄς μεταφερθῶμεν δὲ ἀναδρομικῶς εἰς ἐκεῖνην τὴν ἐποχὴν: Μὲ ἀναπεπταμένας τὰς σημαίας εἰς τὸν ἐλεύθερον ὀρίζοντα τῆς Κερκύρας ἐξεκίνησεν ἡ φίλη μας Σερβία, ἀπὸ ἀνασυστήθη καὶ ἀπὸ κατέλιπεν εἰς τὸν ἡρωϊκὸν αὐτὸν χώρον τὰ λείψανα ἡρωϊκῶν τέκνων τῆς καὶ ἡμεῖς σύμμαχοι ἐξοδηθήσαμε γιὰ τὰ καταιροπώσομε καὶ τὰ ἐκδιώξομε ἀπὸ τὰ ἐδάφη μας τὸν ἀδυσώπητον ἐχθρὸν τῆς βίας καὶ τῆς ἀπειλῆς.

Ἡ αὐριανὴ τελετὴ, τὴν ὁποῖαν ὁ Ἄγιώτατος Πατριάρχης τὰ τελέσῃ, τὰ μᾶς μεταφέρει εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Σερβία καὶ ἡ Ἑλλὰς ἔγιναν τὸ ὑπόδειγμα αὐτοθυσίας καὶ ἀνταπαρνήσεως. Αὐτὸ ἀποτελεῖ ἱεράν παρακαταθήκην, τόσο διὰ τοὺς Σέρβους, ὅσον καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας.

Θὰ ἤθελα τὰ εἶπω καὶ τοῦτο: Εἰς αὐτὴν τὴν περιοχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου ἔχον συγγραφῆ ἐνδοξοὶ σελίδες νίκης τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐναντίον βαρβάρων, οἱ ὁποῖοι ἠπειλήσαν μετὰ τὸν ἐπεκτατισμὸν τοὺς νὰ ἀνατρέψουν ἀκόμη καὶ τοὺς σταυροὺς τῶν πατέρων μας.

Ἡ τελευταία μας ἐξόρμησις, μετὰ τὴν πίστιν ἀσάλευτον εἰς τὸν Ἅγιον Σπυρίδωνα, τὸ 1716, ἀποτελεῖ μίαν ἀσθηρὰν διδασχὴν καὶ μίαν ἐπιβράβευσιν τῆς χριστιανικῆς μας πίστεως δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τυχόν ἀμφιβάλλον, ὅτι ἡ βία δὲν εἶναι δυνατὸν τὰ υπερέχῃ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρεπείας. Καὶ ἐξεδιώξαμεν τὸν ἐχθρὸν. Καὶ θέλω τὰ πιστευθῆ ἀπὸ ὅλους ὅτι, ἐὰν ἡ γενναιοφροσύνη τῶν Κερκυραίων καὶ τῶν συμμάχων υπερασπιστῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν ἔθετε ἀνυπερέβλητον τὸ προπύργιον ἐναντίον τοῦ τουρκικοῦ ἐπεκτατισμοῦ, ὁ χάρτης τῆς Εὐρώπης τὰ ἦτο σήμερον διάφορος.

Μὲ αὐτὰ τὰ ὀλίγα λόγια τὰ ζητήσω καὶ πάλιν τὴν εὐλογία τοῦ Ἄγιωτάτου Πατριάρχου καὶ τὰ ἤθελα τὰ εἶπω διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν, ὅτι τὸν περιβάλλει ἡ ἀγάπη μας, χωρὶς συμβιβασμοὺς καὶ χωρὶς ὄρια.

Ὁ Μακ. Πατριάρχης, ἀντιφωνῶν, εἶπε:

Ἀγαπητὲ κύριε Δήμαρχε,

Συμφωνῶ ἀπολύτως μετὰ ὅλα ὅσα εἶπατε. Ἐσεῖς δὲ τόσο σαφῶς καὶ τόσο ἀκριβῶς ἐθέσατε τὰ πράγματα, ὥστε δὲν τὰ μποροῦσε τὰ ἀρνηθῆ αὐτὰ οὔτε ὁ πλέον σκοτεινὸς ἐχθρὸς.

Ὁμιλήσατε περὶ μᾶς θαρρείς πραγματικότητος. Ὁμιλήσατε περὶ τῆς θυσίας ἐνὸς λαοῦ ὀλοκλήρου ὅ-

πὲρ τῆς ἐλευθερίας. Καὶ ὅταν ὠμιλήσατε περὶ τοῦ Σερβικοῦ λαοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν αἱ σκέψεις μου πῆγαν ἐκεῖνην τὴν στιγμήν καὶ εἰς ἐκεῖνας τὰς μεγάλας θυσίας, τὰς ὁποίας ἔδωσεν ὁ ἡρωϊκὸς ἑλληνικὸς λαὸς ὑπὲρ τῆς ἀμύνης τῶν ἱερῶν σκηνωμάτων του καὶ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς ἐλευθερίας του. Διότι μόνον ὁ ἐλευθερὸς ἄνθρωπος εἶναι ἄξιος νὰ ζῆ. Ὡς μαθηταὶ ἀκόμη ἐδιαβάσαμεν τὰς ἐπιθέσεις τῶν Περσῶν καὶ ὄλων τῶν ἄλλων ἐχθρῶν εἰς τοὺς ὁποίους ἤρρεσεν ἡ Ἑλληνικὴ χώρα καὶ οἱ ὁποῖοι ἐπεθύμουν νὰ τὴν πᾶρουν ὡς ἰδικήν των. Αὐτὸ θεβαίως ἐσήμαινεν ἀγῶνας καὶ θυσίας διὰ τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των. Καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐπολέμησαν γενναίως καὶ ἄφησαν ἔνδοξα παραδείγματα, διὰ τῆς ἰστορίας, δι' ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα.

Πολλοὶ ἱστορικοὶ, πολλοὶ λογοτέχνη ἠσυχολοῦντο μὲ αὐτὸ τὸ πρόβλημα. Ἀπεδέχθησαν τὴν ἰδέαν τῆς ὑπερασπίσεως τῆς ἐλευθερίας ὡς ἰδικήν των ἰδέαν, μιμούμενοι τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἔπραττον οἱ Ἕλληνες. Καὶ ἡμεῖς, εἰς τὴν ἰδικήν μας τὴν σερβικὴν λογοτεχνίαν, ἔχομεν πολλὰς περιπτώσεις, ὅπου ἀναφέρονται Ἕλληνες ἥρωες ὡς παράδειγμα εἰς ὄλους καὶ ἰδίως εἰς τὴν νεολαίαν, πῶς πρέπει νὰ ὑπερασπίσεται τὴν ἐλευθερίαν καὶ πῶς νὰ πεθαινω δι' αὐτήν.

Εἴμεθα γείτονες. Αἱ χώραι μας εἶναι γειτονικαί. Καὶ ὅτι συνθέβαινεν εἰς σὰς ὄφειλε νὰ θίγη καὶ τὸν ἰδικόν μας λαόν καὶ νὰ τὸν ἐμπνέη, μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ φιλελευθερισμοῦ, νὰ ἀντισταθῆ πρὸς τὸν πολὺ μεγαλύτερον καὶ δυνατώτερον ἐχθρόν.

Ὅταν ἐκηρύχθη, τῷ 1914, ὁ Πρῶτος Παγκόσμιος Πόλεμος, ἐχωρίσθησαν αἱ δυνάμεις, εἰς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ κατὰ τῆς ἐλευθερίας. Ἐοχηματίσθησαν δύο φοβερὰ στρατόπεδα. Καὶ τότε ἡ μικρὰ Σερβία, μὲ 4 ἑκατομ. κατοίκους, χωρὶς νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὴν βοήθειαν κανενὸς ἄλλου, εἰμὴ μόνον τοῦ Θεοῦ, μόνη τῆς, ἐσηκώθη νὰ ὑπερασπισθῆ τὸν ἑαυτὸν τῆς ἀπὸ δύο φοβεροὺς ἐχθρούς. Ἐγὼ λέγω ἐχθρούς τῶρα. Ὅμιλῶ περὶ τοῦ ἔτους 1914. Καὶ ἐπειδὴ ὁ χρόνος ἀλλάζει καταστάσεις, καλύτερον θὰ ἦτο νὰ εἶπω ἐναντίον δύο ἀντιπάλων.

Εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο ἀντιπάλους τῆς μικρᾶς Σερβίας τῶν 4 ἑκατομ., εἶχαν αὐτοὶ ἄνω τῶν 100 ἑκατ. κατοίκους καὶ τὸν καλύτερον ὄπλισμόν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὴν καλύτεραν στρατιωτικὴν ἐξάσκησιν καὶ πολλὰ ἄλλα. Αἱ διαφοραὶ αὐταὶ δὲν ἐφόδιον τὴν μικρὰν Σερβίαν.

Τὸ γάντι, πὸν ἐπέταξεν ὁ Κάιζερ καὶ ὀλόκληρη ἡ Γερμανία εἰς τὴν μικρὰν Σερβίαν, τὸ ἐδέχθη ἡ μικρὰ Σερβία, ἔχουσα τὴν συνείδησιν ὅτι δὲν μπορεῖ μὲν νὰ τοὺς νικήσῃ, ἀποφασισμένη ὅμως νὰ πεθάνῃ ὑπερασπιζομένη τὴν ἐλευθερίαν τῆς. Τί συνέβη; Ὅταν εἰς τοὺς δύο αὐτοὺς φοβεροὺς ἐχθρούς προσετέθη καὶ ἕνας τρίτος, ὁ σερβικὸς στρατός, ἀγωνιζό-

μενος ἡρωϊκῶς, ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ. Ἐχασε ὀλόκληρον τὸ κρατικὸ ἔδαφός του. Δὲν ἔχασε ὅμως οὔτε τὸ πνεῦμα του τὸ φιλελεύθερον, οὔτε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀμυνθῆ μέχρι τοῦ τελευταίου στρατιώτου. Ὁ στρατός μας πῆρε τὴν κατεύθυνσιν πρὸς τὴν Ἀδριατικὴν. Πολλοὶ ἄφησαν τὰ δοτὰ τους εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας. Πολλοὺς ἐσκέπασε τὸ χιόνι. Πολλοὶ ἀπέθανον, ἐνῶ ἐκοιμῶντο ἐξηρητλημένοι. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ποὺ ἄντεξαν ἐπροχώρησαν μὲ τὴν πίστιν ὅτι τελικὰ ἡ δικαιοσύνη θὰ νικήσῃ.

Οἱ πολῖται τῆς νήσου ταύτης εἶναι μάρτυρες τοῦ εἰς ποίαν κατάστασιν ἦτο τότε τὸ ὑπόλοιπον ἐκεῖνο τοῦ σερβικοῦ στρατοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἔλθει ἐδῶ.

Εἰς τὰς πολεμικὰς ἐκθέσεις τῆς Αὐστρουγγαρίας καὶ τοῦ βασιλείου τῆς Βουλγαρίας ἀνεκοινώθη πρὸς ὄλον τὸν κόσμον ὅτι ἡ Σερβία κατεβλήθη, ὅτι ὁ στρατός τῆς πλέον δὲν ὑπάρχει. Ναὶ ἀλλὰ, ὅπως καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ τὴν Μ. Παρασκευὴν ἐσταυρώθη, ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ Στανουῦ, ἐκηδεύθη εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ τὴν τρίτην ἡμέραν ἀνέστη, ἔτσι καὶ αὐτοὶ οἱ πωληθέντες Σέρβοι στρατιῶτες, οἱ ὁποῖοι ἦλθον εἰς τὴν νήσον Κέρκυραν, ἐγίνοντο δεκτοὶ μὲ ἀγάπην ἀπὸ τοὺς Κερκυραίους, μὲ στοργὴν καὶ φροντίδα ἀναδιοργανώθη καὶ κατέστη ἱκανὸς διὰ περαιτέρω ἀγῶνα. Ἐστάλη εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅπου ἐοχηματίσθη τὸ μέτωπον τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῷ 1918, αὐτὸς ὁ στρατός, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς ἐκθέσεις τῆς Αὐστρουγγαρίας εἶχεν ἐξαφανισθῆ, ὄχι μόνον ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ἀλλὰ ὑπῆρξεν ἡ ζύμη τῆς νίκης ἐπὶ τοῦ ἐχθροῦ. Πολὴ γρήγορα ἄρχισε ἡ ἐπίθεσις τῶν συμμάχων καὶ τῶν Σέρβων ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς Θεσσαλονίκης, κατέστρεψαν γιὰ πολὺ μικρὸν διάστημα τὸν κλοιόν, τὸν ὁποῖον εἶχον κάμει εἰς τὰ ἀδιάβατα βουνὰ τῆς Μακεδονίας καὶ εἰς μικρὸν διάστημα κατάφεραν νὰ γονατίσῃ ἡ Βουλγαρία. Καὶ εἶναι γνωστὸν τὸ τηλεγράφημα πὸν ἐστάλη τότε εἰς τὸν βασιλέα τῆς Βουλγαρίας καὶ ἔλεγε: Εἶναι ντροπὴ 60 χιλιάδες Σέρβοι στρατιῶτες νὰ γονατίσουν τὴν Βουλγαρία. Αὐτὸ ὑπῆρξε ζύμη καὶ διὰ τὰς περαιτέρω νίκας καὶ ἐσεῖς, ἰδίως οἱ γεροντότεροι, ξέρετε πῶς ἐξελίχθη κατόπιν ὁ ἀγῶν. Ἀλλὰ ἐχέγγον τῶν νικῶν αὐτῶν ὑπῆρξαν τὰ δοτὰ τῶν νεκρῶν, πὸν ἀναπαύονται ἐδῶ, εἰς τὸν «κνανοῦν τάφον», ὅπως εἶπεν ἕνας ποιητῆς μας.

Εἶμαι πολὺ εὐγνώμων πὸν ἀνεφέρθητε εἰς τὰς στιγμὰς αὐτὰς τῆς μεγάλης σερβικῆς ἐποποιίας.

Ἡμεῖς εἴμεθα ὀλίγον περίεργος λαός. Ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ λαοὶ ἐορτάζουν τὰς νίκας των. Ἡμεῖς ὅμως τὴν ἤτιαν μας ἐπὶ τοῦ Κοσσυφοπεδίου τοῦ 1889 τὴν ὑψώσαμεν ὡς ὑψηλὰ καὶ τὴν ἐορτάζομεν ὡς νίκην. Καὶ λέει ὁ κόσμος: Μὰ τί λαὸς εἶναι αὐτὸς πὸν ἐορτάζει ὡς νίκην τὴν ἤτιαν του;

Δὲν ἐορτάζομεν τὴν ἤτιαν μας, διότι ἡ ἤτιαν εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ὑλικῆς φύσεως, ἀλλὰ τὴν ἠθικὴν νίκην μας, τὴν νίκην τὴν πνευματικὴν. Διότι τὴν

οιγμὴν πὸν εἶχεν ὑποταχθῆ ἡ Σερβία καὶ ἐκυριάρο-
χουν αἱ δυνάμεις τῆς κατοχῆς, τὸ πνεῦμα, ἡ ἐπιθυ-
μία, ἡ ἀποφασιστικότης νὰ ὑπερασπισθῆ τὴν ἐλευθε-
ρίαν, ὠδήγησε τοὺς λίγους αὐτοὺς Σέρβους στρα-
τιώτας, οἱ ὁποῖοι εἶχαν παραμείνει εἰς τὴν ζωὴν, νὰ
βαδίσουν συνεπεῖς, καὶ ἐν γνώσει τοὺς νὰ πεθάνουν
ὅλοι, νὰ κερδίουν τὴν ἐλευθερίαν!

Ἡ μοῖρα ἐδιάλεξε τὸν τόπον αὐτόν, διότι ἤξερε
ὅτι ἐδῶ κατοικοῦν ἄνθρωποι ἱκανοὶ νὰ καταλάβουν
καὶ ἐκτιμῶσιν τὰς θυσίας. Ἐγὼ ἀγαπῶ τὴν Κέρκυ-
ραν. Βεβαίως τὴν ἀγαποῦν πολὺ καὶ οἱ τουρισταί.
Ἄλλὰ ἄλλα εἶναι τὰ κίνητρα τῶν τουριστῶν πὸν ἔρ-
χονται ἐδῶ καὶ ἄλλα τὰ δικά μας. Αἱ σκέψεις τῶν
τουριστῶν εἶναι νὰ διασκεδάσουν. Αἱ σκέψεις μας
δυσὸς καὶ αἱ ἐπιθυμίας μας εἶναι νὰ ἐνωθῶμεν μὲ τὰς
θυσίας τῶν ἡρώων καὶ νὰ μὴ ἀφήσωμεν νὰ πέσουν
εἰς λήθην αἱ θυσίαι των. Εἰς σᾶς, τοὺς κατοίκους
τῆς Κερκύρας, χροασιοῦμεν βαθυτάτην εὐγνωμοσύ-
νην, πρῶτον διὰ τὴν τιμὴν καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τῆς
θυσίας αὐτῆς καὶ δευτέρον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς
μνήμης τῶν ἡρώων μας.

Εὐχομαι πᾶσαν προκοπὴν καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ
νῆσον Κέρκυραν. Καὶ εὐχομαι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χρι-
στός, διὰ τῶν προσευχῶν τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος,
τοῦ προστάτου τῆς πόλεως καὶ νῆσου ταύτης, νὰ ἐνι-
σχύσῃ καὶ αὐξήσῃ καὶ εἰς τὴν Κέρκυραν, ἀλλὰ καὶ
εἰς ὅλοκληρον τὸν ἐλληνικὸν λαόν, τὸ φιλελεύθερον
πνεῦμα. Εἶθε ἡ σημαία τῆς ἐλευθερίας ποτὲ νὰ μὴ
ὑποσιταλῆ καὶ αἱ θυσίαι ποτὲ νὰ μὴ λησμονηθοῦν.

Τὴν ἐπομένην, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 9.00 π.μ.,
ἡ Α.Μ. ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων καὶ ἡ ἀκολουθία
αὐτοῦ μετέδθησαν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγ. Σπυριδῶ-
νος, Πολιούχου τῆς Κερκύρας, ὅπου καὶ προσεκύνησε
τὰ Ἱερὰ Λείψανά του. Ἐν συνεχείᾳ μετέδθη εἰς τὸ
Μητροπολιτικὸν Μέγαρον, ὅπου ἐδεξιῶθη ὑπὸ τοῦ Σεβ.
Μητροπολίτου Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Πολυκάρπου.
Κατόπιν μὲ εἰδικὸν σκάφος τῆς ἀκτοφυλακῆς ὁ Μακ.
Πατριάρχης κ. Γερμανὸς μετέδθη εἰς τὴν νῆσον Βίδον,
ὅπου εὐρίσκεται τὸ μνημεῖον δεκατεσσάρων χιλιᾶδων
Σέρβων στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπέθανον ἀπὸ λοιμὸν
κατὰ τὸν Α΄ Παγκόσμιον Πόλεμον. Ἐκεῖ μὲ ἔκδηλον
τῆ συγκίνησιν κατέθεσε στέφανον καὶ ἐτέλεσε μνημό-
συνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Κατὰ τὸ
μνημόσυνον εἰδικὸν στρατιωτικὸν ἄγημα καὶ ἡ Φιλαρ-
μονικὴ Κερκύρας ἀπέδωσαν τιμὰς. Ἐν συνεχείᾳ ἐπε-
διδάσθη τοῦ πλοίου τῆς ἀκτοφυλακῆς καὶ ἦλθε εἰς τὸ
σημεῖον τῆς θάλασσας ὅπου εἶχον ριφθῆ τὰ σώματα
πολλῶν νεκρῶν Σέρβων στρατιωτῶν. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἐ-
φάλη τρισάγιον, ἔρριψε εἰς τὴν θάλασσαν στέφανον ἐκ
δάφνης.

Κατόπιν ἡ Α.Μ. ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ.
Γερμανὸς καὶ ἡ Ἀκολουθία του μετέδθησαν εἰς τὸ χω-
ριον Ἅγιος Ματθαῖος, ἔνθα ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μνή-
ματα Σέρβων καὶ ἐν συγκινήσει ἀνέπεμψε δέησιν ὑπὲρ
ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν των.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Πατριάρχου εἰς Κέρ-
κυραν παρετέθη ἐπίσημον γεῦμα εἰς τὴν Α.Μ. ὑπὸ τοῦ
Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Πολυ-
κάρπου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον CORFU PALACE. Εἰς τὸ
γεῦμα παρεκάθησαν πλὴν τοῦ Μακ. Πατριάρχου τῶν
Σέρβων κ. Γερμανοῦ καὶ τῆς Ἀκολουθίας αὐτοῦ οἱ:
Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Πολύ-
καρπος, Σεβ. Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Σεβαστι-
ανός, Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἄνθι-
μος, Νομάρχης Κερκύρας κ. Ἀθανάσιος Ράπτης, ὁ
ἐκλεγείντος Δήμαρχος κ. Ἰωάννης Κούρκουλος, ὁ Δή-
μαρχος Κερκύρας κ. Σπυριδῶν Ράθ, οἱ Βουλευταὶ κ.
κ. Στέφανος Φακιάλας, Δημήτριος Καλοῦδης καὶ Σπυ-
ριδῶν Ράλλης, ὁ Διοικητὴς Στρατολογικῶ Γραφείου
κ. Σπυριδῶν Μεταλληνός, ὁ Διοικητὴς Ἀστυνομίας
Πόλεως, ὁ Διευθυντὴς Πυροσβεστικῶ Σταθμοῦ, ὁ Ἀ΄
μεγάρχη, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν καὶ
ἄλλοι ἐπίσημοι.

Κατὰ τὸ γεῦμα τὸν Μακ. Πατριάρχην προσεφώ-
νησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Πολυκάρπος,
εἰπὼν:

᾽Οφείλομε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ἡμέρα μας εἶναι ἡ
συνέχεια τῆς ἐορτῆς πὸν εἶχαμε προχθές, εὐχαρι-
σιώνας τὸν Θεὸν γιὰ τὶς προσεβείες τοῦ Ἁγίου Σπυ-
ριδῶνος, μὲ τὶς ὁποῖες μᾶς ἔσωσε ἀπὸ μία δύσκολ-
ὴ περίπτωσι τῆς ζωῆς τοῦ νηιοῦ μας. Πρὶν τελειώ-
σῃ ἡ γιορτὴ εἶχαμε τὴν εὐκαιρίαν, τὴν τιμὴν καὶ τὴν
καταξίωσιν νὰ σᾶς δεχθῶμε, Μακαριώτατε, σὶὸ νηοί
μας, γιὰ τὸν ἱερὸ σκοπὸ τὸν ὁποῖο ἤλθατε. Καὶ οἱ
ἤλθατε εὐγνώμονες πρὸς ἐκείνους τοὺς ἡρώες, οἱ
ὁποῖοι ἐθνύσασαν τὴν ζωὴν τους γιὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν
ἐλευθερίαν, πρὸ 60 ἐτῶν.

Ἦταν καὶ τότε δύσκολες οἱ σιγμὲς καὶ γιὰ τὸ
δικὸ σας καὶ γιὰ τὸ δικὸν μας ἔθνος. Ἐνωθήκαμε τό-
τε εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν κοινὸν καὶ ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι
ὁ τόπος ὅπου οἱ δεσμοὶ αὐτοὶ ἔγιναν περισσότερον
αἰσθητοί. Ἐπανάλαμβάνω αὐτὸ πὸν εἶπα καὶ χθὲς τὸ
βράδυ: "Οὐ εἶναι ἰδιαιτέρα τιμὴ καὶ χαρὰ γιὰ μᾶς
ὅτι ὁ τόπος μας αὐτὸς εἶναι ὁ τόπος ὅπου κείναι τὰ
ὄσα τῶν ἡρώων ἐκείνων. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἔχομε
καὶ τὸ κοινὸν μέρος, τὰ κοινὰ θὰ ἔλεγα μέλη τῶν δύο
Ἐκκλησιῶν. Ἐξηγεῖται ἔτσι ἡ χαρὰ ἡ μεγάλη πὸν
νοιῶθουμε μὲ τὴν παρουσίαν σας σὶὸ νηοί μας. Σὲ
λίγο πὸν θὰ φύγετε ἀπ' ἐδῶ θέλομε νὰ πιστέψετε
ὅτι παίρνετε ἓνα μεγάλο μέρος τῆς καρδιᾶς μας, καὶ
αὐτὴ ἡ ἀγάπη καὶ ὁ σεβασμὸς πὸν νοιῶθουμε πρὸς
τὸ πρόσωπόν σας καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν λαόν σας
ἀνανεώθηκαν ἀπλῶς μὲ τὴν ἐπίσκεψίν σας.

Δὲν εἶναι μόνον 60 ἐτῶν ἡ ἱστορία αὐτῶν τῶν
δεσμῶν καὶ αὐτῆς τῆς ἀγάπης. Ἐφ' ὅσον ἔχομε κοι-
νήν τὴν ρίζαν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ
κοινὴ εἶναι ἡ ρίζα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ὅσον αὐτὰ
ζοῦν, καὶ ἀπὸ τότε πὸν αὐτὰ ἐγεννήθησαν ἄρχιον,
ἐξακολουθοῦν καὶ συνεχίζονται οἱ δεσμοὶ μεταξὺ τῶν
δύο λαῶν καὶ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Θέλω γιὰ ἄλλη μιὰ φορά νὰ ἐκφράσω τὶς εὐχαριστίες μας γι' αὐτὴν σας τὴν ἐπίσκεψιν καθὼς καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας. Θέλω νὰ νομίζετε πάντοτε ὅτι σὴν Κέρκυρα δὲν θὰ βρῆτε μόνο τοὺς φίλους σας, ὅπως εἶπε προηγουμένως ὁ κ. Δήμαρχος, ἀλλὰ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰ τέκνα, τὰ ὁποῖα μὲ σεβασμὸ πάντοτε πρὸς τὸ πρόσωπόν σας θὰ αἰσθάνονται τὴν χαρὰν τῆς παρουσίας σας.

Ἐπὶ τῇ ἐδκαιρίᾳ θὰ παρακαλέσω νὰ δεχθῆτε ἕνα δῶρον ἀπὸ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα οἱ Κερκυραῖοι τεχνῆται ἐργάζονται.

Πρόκειται γιὰ ἕνα ἀσημένιο δίσκο καὶ ἕνα τριπλὸ κηροπήγιο, τὸ ὁποῖον ἀπλῶς θὶαν τὸ ἀνάβετε θὰ βλέπετε τὴν πραγματικότητα τῆς προσφορᾶς σας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν σας καὶ τὸν λαόν σας, διότι διὰ τὴν περιπλοκὴν σας δὲν θὰ εἶναι μία ἐπιτολὴ νέα, τὸ νὰ εἶσθε τὸ φῶς, ἀλλὰ εἶναι μία πραγματικότης, αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὁ Κύριος εἶπε: «ὡμεῖς εἶσθε τὸ φῶς τοῦ κόσμου».

Εὐχόμεθα ἐπὶ ἔτη πάρα πολλὰ νὰ λάμπη ἡ λυχνία καὶ τὸ φῶς τῆς ἐπισκοπῆς σας καὶ προσσωπικῶς νὰ ἐργάζεσθε διὰ τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τὸν λαόν τοῦ λαοῦ σας καὶ διὰ τὴν δόξαν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Θὰ παρακαλέσω ἐπίσης καὶ οἱ συνοδοὶ σας ἅγιοι Ἀρχιερεῖς καθὼς καὶ ὅλοι οἱ συνοδοὶ σας νὰ δεχθῶν ἕνα δῶρο μας.

Καὶ θὰ παρακαλέσω ἀκόμα νὰ μεταφέρετε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν σας αὐτὴν μας τὴν ἀγάπην, τὸν σεβασμὸν καὶ τὰ αἰσθήματα τῆς ἀδελφοσύνης. Καὶ ὡς ἐπαναληφθῆ δι' ἄλλην μιαν φοράν:

Νὰ μεταφέρετε εἰς τὸν λαόν σας ὅτι ἐδῶ εἰς τὴν Κέρκυραν ὑπάρχει ἕνας λαὸς πὺν τοὺς ἀγαπᾷ, τοὺς περιμένει πάντοτε μὲ ἀγάπην νὰ ἐπισκεφθῶν τοὺς τάφους τῶν πατέρων τους καὶ νὰ περάσουν εὐχαρίστια εἰς τὸν τόπον μας.

Ἄντιφωνῶν ὁ Μακ. Πατριάρχης, εἶπε:

Σεβασμιώτατε,

Ἀξιότιμοι καὶ ἀγαπητοὶ κύριοι,

Εἶναι ἡ τετάρτη φορά πὺν ἐγὼ βρισκομαι εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν. Διὰ τετάρτην φοράν ἀπολαμβάνω τὴν φιλοξενίαν τῆς πόλεως καὶ τῆς νῆσου Κερκύρας. Τετάρτη φορά ξῶ καὶ αἰσθάνομαι ὅτι εὐρίσκομαι μετὰ τῶν ἰδικῶν μου. Δὲν ὁμιλοῦμε τὴν ἰδίαν γλῶσσαν, ἀλλὰ αἰσθάνομαι ὅτι μέσα σὴν καρδιά μας ἔχομε ὅλοι τὴν ἰδίαν κοινὴν ἀγάπην. Μὲ ἀποτέλεσμα νὰ αἰσθάνομαι ὅτι ἡ κάθε ἐπίσκεψίς μας ἐδῶ ἦταν μία σκάλα, σὴν ὁποία ἀνεβαίναμε ἀπὸ κάτω πρὸς τὸν οὐρανόν. Εἶναι γνωστὸν τί εἶναι ἐκεῖνο, πὺν σὰν μαγνήτης μᾶς τραβάει γιὰ νὰ ἔλθομε ἐδῶ. Θὰ σὰς πῶ τοῦτο:

Ἡμῶν Ἐφημέριος. Προσπαθοῦσα νὰ ἔχω ζῆλο, νὰ πληρῶ ὅλα αὐτὰ τὰ ὁποῖα οἱ Κανόνες καὶ ὁ Νόμος ζητοῦν. Δὲν μὲ μισοῦσαν οἱ ἐνοριῖτες μου, τοῦναντίον μπορῶ νὰ πῶ, ὅτι μὲ ἀγαποῦσαν. Ἀλλὰ μὲ ἀγαποῦσαν ἔτσι κανονικά.

Κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν μου ὅμως αὐτὴν τὴν ἐφημεριακὴν ὑπῆρχαν περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐγὼ τὴν νύκτα μὲ μεγάλην κακοκαιρίαν, μὲ χιονοθύελλες κλπ. ἐπήγαινα μακρὰ ἀπὸ τὴν κατοικίαν μου, νὰ βαπτίσω τὸ παιδί, γιὰ νὰ μὴ πεθάνῃ ἀβάπτιστο. Ἡ πῆγαινα νὰ διαβάσω τὴν εὐχὴ πρὸς ἐτοιμοθάνατον καὶ νὰ τὸν κοινωνήσω.

Αὐτὲς οἱ οικογένειες, τὶς ὁποῖες ἐγὼ ἐπεσκέφθην, κατὰ τὶς ἐξαιρετικὰς αὐτὲς περιπτώσεις, ἦσαν τόσο προσηλωμένες πρὸς ἐμένα, τόσο μὲ ἀγαποῦσαν ξεχωριστὰ, οὕτως ὥστε — ὅπως λέει ὁ λαὸς μας — ἦταν ἐτοιμοὶ νὰ πηδήσουν στὸ νερὸ καὶ σὴν φωτιά γιὰ ἐμένα.

Ἐγὼ τὴν στιγμήν τις περιπτώσεις, σὶς ὁποῖες ἐγὼ οὐσιαστικῶς ἐπιελοῦσα τὸ καθήκον μου, μὲ τὴν περίπτωσιν τὴν δικήν σας, θὶαν ἐσεῖς σὶ τοὺς ἀδελφούς μας, τοὺς πατέρες μας, τοὺς ὑποδεχθήκατε σὶς πλέον δύσκολες στιγμὲς γι' αὐτοὺς καὶ σὴν μεγάλην δοκιμασίαν τους, τοὺς δεχθήκατε εἰς τὴν ἀγκάλην σας, τοὺς θερμάνετε μὲ τὴν θέρημν τῆς ἀγάπης σας καὶ τοὺς γυρίσατε, τοὺς παραδώσατε εἰς τὴν ζωὴν. Ὅχι μόνο τοὺς ἐπαναφέρατε εἰς τὴν ζωὴν, ἀλλὰ τοὺς καταστήσατε ἱκανούς νὰ μποροῦν καὶ νὰ ἀγωνισθοῦν. Αὐτὴ ἡ προᾶξις σας, τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, προᾶξις ἡ ὁποία δὲν ἀποτελεῖ μόνο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο ὀφείλει κανεὶς νὰ κάνη, ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο ἡ ἀγάπη ἐπιβάλλει. Αὐτὸ τὸ καθήκονμά σας, εἶναι θαθεῖα χαραγμὸν εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν ὀρθοδόξων, ὅχι μόνον εἰς τὰς καρδίας τῶν οικογενειῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἄφησαν τοὺς ἀγαπημένους τους ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἔμειναν ἐν ζωῇ καὶ ἐξακολούθησαν νὰ ἀγωνίζονται, καὶ εἰς τὰς καρδίας ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἄκουσαν ἀπλῶς τί προσέφεραν καὶ τί ἔκαμαν οἱ κάτοικοι τῆς Κερκύρας διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν Σέρβων, οἱ ὁποῖοι ἦταν ἐδῶ. Αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον νὰ ξεχασθῇ. Ἐμᾶς μᾶς συνδέει ἡ ἀγάπη σας. Ἐμεῖς εἰς αὐτὸ βλέπομεν ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχει σπαρῆ μέσα εἰς τὴν καρδίαν σας, ἔφερε πολλοὺς καρπούς, ἀγαθὸς καρπός. Ἡ περίπτωσις δὲ αὐτὴ συνδέεται μὲ τὴν δυσκολωτέραν στιγμήν εἰς μιαν οικογένειαν, τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου.

Ὅπως λέγει καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἐὰν ὁ σῖτος δὲν ριφθῇ εἰς τὴν γῆν δὲν δίνει καρπόν, ἐὰν ριφθῇ εἰς τὴν γῆν θὰ δώσῃ ἑκατονταπλασίονα καρπόν.

Ὁ θάνατος τῶν ἀδελφῶν καὶ πατέρων μας τῶν Σέρβων, προτοῦ ἔλθουν εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ μετὰ, ἦταν ὁ σῖτος αὐτός, ὁ ὁποῖος ἐρρίφη εἰς τὴν γῆν καὶ ἔφερον ἑκατονταπλασίονα καρπόν.

Αἱ ψυχαὶ τῶν ἀδελφῶν μας ποὺ ἀναπαύονται ἐδῶ, πιστεύω ὅτι εἶναι εὐχαριστιζόμενοι. Διότι, καὶ ἐὰν ἦσαν ὑγιεῖς καὶ ἐπήγαιναν εἰς τὸ μέτωπον τοῦ πολεμικόν, θὰ ἔπεφταν, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι ἔπεσαν. Ἀλλὰ διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ τῶν θανάτου ἐδῶ ἔφεραν διάφορα ἀγαθά, ἀκριβῶς ὅπως καὶ ὁ σίτος, ὁ ὁποῖος πίπτει εἰς τὴν γῆν καὶ φέρει ἑκατονταπλασίονας καρπούς.

Ἡ θυσία τῶν ὑπῆρξεν ἐνίσχυσις διὰ τοὺς ἀδελφούς τῶν, οἱ ὁποῖοι πῆγαν σὲ μέτωπον τῆς Θεσσαλονίκης. Διότι ἐκεῖνοι εἰς τὸ μέτωπον τῆς Θεσσαλονίκης, γνωρίζοντες ποὺ ἄφησαν τὰ ὄσπια τῶν ἀδελφῶν τῶν ἐδῶ, ἐσκέπτοντο ὡς ἐξῆς: Ἐὰν ἡμεῖς χάσωμεν τὸν πόλεμον, μίαν ἡμέραν βέβαια θὰ γυρίσωμεν εἰς τὰ σπῖτια μας, ἀλλ' ὅταν θὰ φθάνουμε καὶ ἐρωτοῦσαν οἱ συγγενεῖς τους: Ποῦ εἶναι οἱ ἀδελφοί σας; Γιατί αὐτοὶ δὲν ἦλθαν;... Τί θὰ τοὺς ἀπαντούσαμε; Τοῦτο σημαίνει ὅτι δὲν τολμᾶμε νὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας νὰ γυρίσωμε στὰ σπῖτια μας νικημένοι. Ἡμεῖς ὀφείλομε νὰ νικήσωμε. Καὶ βοηθηθέντες ὑπὸ τῶν συμμάχων, ὄντως ἐνίκησαν. Διὰ τῆς νίκης τῶν ἔκαμαν νὰ εἶναι ἀήττητοι καὶ ὅσοι ἀναπαύονται ἐδῶ. Αὐτὸς ὁ σίτος, ὁ ὁποῖος ἐρροίφηται εἰς τὴν γῆν καὶ ἔφερεν ἑκατονταπλασίονας καρπούς, ἔφερε καὶ τὴν ἰδικήν μας ἄσβεστον εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Κερκύρας καὶ διὰ τοῦ θανάτου τῶν ἐδῶ ἐστερέωσαν τὴν ἀδελφωσύνην μας καὶ τὴν συνεργασίαν μας καὶ τὴν φιλίαν μας εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Ἐγὼ δὲν ἔχω ἀρκετὰ λόγια διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν Σεβασμιώτατον, τὸν Κληρὸν του, νὰ εὐχαριστήσω τὸν κ. Νομάρχην, τὸν κ. Δήμαρχον καὶ ὅλας τὰς Ἀρχὰς τῆς νήσου ταύτης. Νὰ εὐχαριστήσω ὅλους τοὺς κρατικοὺς λειτουργοὺς τῆς νήσου Κερκύρας, ὅλας τὰς στρατιωτικὰς Ἀρχὰς καὶ ὅλους ἐκείνους ποὺ ζοῦν ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι, ὁσάκις ἦλθα ἐδῶ, με ἴσση ἀγάπη, με ἴσση φιλία μᾶς ἐδέχθησαν.

Ἐχωριστὰ ἢ χθεσινὸ βραδυνὴ ὑποδοχὴ θὰ μᾶς μείνη θαθεῖα χαραγμένη εἰς τὰς καρδίας μας. Αὐτὴ ἢ ὑποδοχὴ βεβαιώνει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔθεσαν ὡς θεμέλιον τῆς ἀγάπης μας οἱ πεσόντες καὶ ἀναπαυόμενοι ἐδῶ, συνεχῶς παρουσιάζει νέα φαινόμενα μεταφύροντας αὐτὰ εἰς τοὺς νέους ἀπογόνους, οἱ ὁποῖοι ἀπόγονοι εἰς τὸ παράδειγμα τῶν παλαιότερων, τῶν προγόνων πρέπει νὰ κατασκευάζουν ἕνα εὐτυχέστερον μέλλον. Τὸ δὲ εὐτυχέστερον μέλλον εἶναι ὅλοι νὰ ζοῦμε ἐν εἰρήνῃ, νὰ ζοῦμε εἰς μίαν ἡρεμίαν καὶ ἐν θα-

θεῖα πεποιθήσει ὅτι οἱ πολεμικὲς καταστροφές, τὶς ὁποῖες ἐξήσαμεν ἡμεῖς καὶ πολλοὶ ἀπὸ σᾶς ἐδῶ, ἀρκετὸ μάθημα καὶ ἀρκετὸ παράδειγμα μᾶς ἔδωσαν, ὅτι κάθε πόλεμος καὶ κάθε θίαν πρέπει κανεὶς νὰ τὴν θέτῃ ἐκτὸς νόμου.

Αὐτὸ δὲ τὸ ὁποῖον λέγομεν ἡμεῖς ἐδῶ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀγάπην καὶ πρὸς τοὺς δεσμούς μας με τοὺς κατοίκους τῆς νήσου καὶ τῆς πόλεως Κερκύρας, πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς δίδαγμα καὶ ὡς φανερόν παράδειγμα καὶ εἰς κάθε ἄνθρωπον καλῆς θελήσεως καὶ ὑγιοῦς νοῦ, ὁ ὁποῖος κατανοεῖ ὅτι μόνον εἰς τὴν εἰρήνην κεῖται τὸ μέλλον καὶ ἡ εὐτυχία τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ ὅτι κάθε πόλεμος εἶναι ἄρησις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

Εἶθε ὁ Κύριος νὰ βοηθήσῃ, πόλεμος ποτὲ πιά νὰ μὴ γίνῃ, εἰς τὸν κόσμον νὰ βασιλεύσῃ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη, ὅλοι ἐνωμένοι ἐν Χριστῷ νὰ δοξάζωμεν τὸν Θεὸν καὶ νὰ τὸν εὐγνωμονοῦμεν δι' ὅλα τὰ ἀγαθά, τὰ ὁποῖα μᾶς ἔχει χαρίσει καὶ μᾶς ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν μας, ὥστε ἡ ζωὴ μας νὰ εἶναι εὐκολωτέρα, καλυτέρα, εὐτυχιστέρα καὶ πλέον χαρούμενη.

Μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις, με αὐτὰς τὰς ἐπιθυμίας καὶ προσευχὰς πρὸς τὸν Θεόν, χαιρετίζω τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα καὶ ὅλους τοὺς ἐδῶ ἀγαπητοὺς ἐκ Κερκύρας. Καὶ παρακαλῶ νὰ γίνουν ἐρημνευταὶ καὶ τῶν σκέψεών μας καὶ τῶν αἰσθημάτων μας εἰς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι αὐτὴν τὴν σιγμὴν δὲν εἶναι ἐδῶ.

Ἐγὼ τὸ ποτήριον εἰς ὑγείαν τοῦ Σεβασμιωτάτου, με τὴν προσευχὴν πρὸς τὸν Θεόν νὰ ζήσῃ πολὺ ἔτι.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ γεύματος καὶ κατὰ τὴν ἕγν ἀπογευματινὴν ὁ Μκκ. Πατριάρχης καὶ ἡ Ἀκολουθία αὐτοῦ ἐπεβιάσθη ἀεροσκάφους τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας, ὅπου ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας καὶ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

(Συνεχίζετε.)

Πρωτοπρεσβύτερος

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὴν 23ῃν Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι τῆς ἐκτάκτου συνελεύσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν πρῶταν ἐτελέσθη ἀρχιερατικὴ θεία Λειτουργία εἰς τὸ Καθολικὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη, ἱερουργούντος τοῦ ἄγοντος τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Διονυσίου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπιμνημόσυνος δέησις ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Χίου κυροῦ Χρυσοστόμου.

Μετὰ ταῦτα οἱ Σεβασμιώτατοι Σύεδροι ἀνήλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Συνεδριάσεων. Γενομένης προσευχῆς ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος τῆς Ἱεραρχίας, Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, προσεφώνησε τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνοδικούς Συνέδρους, εἰπών:

« Ἅγιοι Ἀδελφοί,

Τρία κυρίως θέματα ἐπέβαλον τὴν ἐκτακτὴν σύγκλησιν τῆς παρούσης Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

α) Ἡ πλήρωσις τῶν κενῶν Μητροπολιτικῶν Ἐδρῶν Χίου καὶ Καρπενησίου.

β) Τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης καταρτισθὲν Σχέδιον Νόμου «Περὶ διαζυγίου λόγῳ μακροχρονίου διακοπῆς τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως» καὶ

γ) Τὸ θέμα τῆς μετὰ τῆς Πολιτείας διαπραγματεύσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας.

Εὐκαιρικῶς προσεθέσαμεν ὡς τέταρτον θέμα τὴν ἐγκρίσιν ἐνίων Κανονισμῶν, ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπεξεργασθέντων - καταρτισθέντων. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον θέμα, ἡ πλήρωσις δηλ. τῶν χηρευσουσῶν Ἱ. Μητροπόλεων θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ λύσιν καὶ εἰς μετὰ τὸν διανυόμενον μῆνα Ἰανουάριον χρόνον. Ἐθεωρήσαμεν ὅμως ὡς ζωτικῆς σημασίας τὰ δύο ἕτερα θέματα καὶ ἵνα προλάβωμεν ἐνδεχόμενά τινα, τοῦτέστιν Νομοθεσίαν καὶ Πράξεις τῆς Πολιτείας ἐρήμην τῆς Ἐκκλησίας, διὸ καὶ προσέβημεν ἐσπευσμένως πῶς εἰς τὴν σύγκλησιν τῆς παρούσης Ἱερᾶς Συνόδου.

Καὶ περὶ τῶν θεμάτων τοῦ διαζυγίου, τῆς Ἐκκλ. περιουσίας καὶ τῶν Κανονισμῶν θὰ ἀσχοληθῶμεν, κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἰς τὰς ταχτάς ὑπ' αὐτῆς ἡμέρας.

Σήμερον κλυόμεθα νὰ ἐπιληφθῶμεν τοῦ πρώτου θέματος, τῆς πληρώσεως δηλ. τῶν δύο χηρευσουσῶν Ἱ. Μητροπόλεων.

Καὶ πρὶν ἢ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, θεωροῦμεν χρέος νὰ εὐχαριστήσωμεν ἐξ ὅλης καρδίας τὸν Κύριον, ὅστις ἠδούκησεν ἵνα συνέλθωμεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὄλοι οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ καὶ ἐπιτελέσωμεν ἱερὸν πρὸς τὴν Μητέρα ἡμῶν Ἐκκλησίαν καθήκον.

Εὐχαριστοῦντες ὑμᾶς ἀπὸ καρδίας καὶ χαίροντες διὰ τὴν ἐμὸν προσέλευσιν εἰς τὴν παρούσαν Ἱ.

Σύνοδον καὶ ἀσπαζόμενοι ἀδελφικῶς ἕκαστον ἐξ ὑμῶν εὐχόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀπόψεων ἐνὸς ἐκάστου ἐξ ἡμῶν ἐπὶ τῶν πρὸς συζήτησιν θεμάτων, διεξαγάγωμεν τὰς ἐργασίας τῆς παρούσης συνελεύσεως ἐν ἡρεμίᾳ καὶ πραότητι καὶ θαθείᾳ συναίσθησει τῆς ιδιότητος ἡμῶν, ἵνα μὴ δώσωμεν ἀφορμὴν, εἰς τοὺς καιροφυλακτοῦντας καὶ εὐκαιρίαν ἐπιζητοῦντας νὰ θάλωσι κατὰ τοῦ Σώματος τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας γενικώτερον.

Ὁ Θεὸς εἴη ἡμῖν βοηθός».

Μετὰ ταῦτα, εἰς ἐφαρμογὴν τῆς παρ. 3 τοῦ ἀρθροῦ 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1) 1977 Κανονισμοῦ «Περὶ ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐξελέγη πενταμελής ἐκ Σεβασμιωτῶν Συνέδρων Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Τύπου, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, Ὑδρας κ. Ἱεροθέου, Γόρτυνος κ. Θεοφίλου, Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου, Ζακύνθου κ. Παντελεήμονος καὶ τοῦ Γραμματέως Ἀρχιμ. κ. Παύλου Ἀθανάτου, ἧτις, Ἐπιτροπὴ, Σεπτῆ Ἑντολῇ καὶ Ἀδείᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἐνημέρωνε τὸν Τύπον καὶ τὰ ραδιοτηλεοπτικὰ δίκτυα τῆς Χώρας περὶ τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱ.Σ.Ι. καὶ ἐξέδιδε καθῆμερινῶς τ' Ἀνακοινωθέντα Αὐτῆς.

Πρὸ τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀνεγνώσθη Ἐγστασις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φλωρίνης κ. Αἰγυυσίνου διὰ τῆς ὁποίας οὗτος ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκλογῆς Μητροπολιτῶν πρὸς πλήρωσιν τῶν χηρευσουσῶν Μητροπόλεων Χίου καὶ Καρπενησίου, μὲ τὸ αἰτιολογικὸν ὅτι πρέπει: α) Νὰ τροποποιηθῇ ἡ περὶ ἐκλογῆς Μητροπολιτῶν διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε αὕτη νὰ γίνεταί φήφῳ Κλήρου καὶ Λαοῦ, καὶ β) Νὰ ολοκληρωθῇ ἡ διαδικασία συμπληρώσεως τοῦ Καταλόγου τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων.

Γενομένης ὀνομαστικῆς ψηφοφορίας ἡ Ἐγστασις τοῦ Σεβ. Φλωρίνης ἀπερρίφθη ὡς νόμφ ἀβάσιμος.

Ἐν συνεχείᾳ ἤρχισεν ἡ διαδικασία πρὸς πλήρωσιν τῆς χηρευούσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου καὶ τῆς νεοσυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καρπενησίου, συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ν. 590) 1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Τὸ Τριπρόσωπον πρὸς πλήρωσιν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χίου, κατόπιν μυστικῆς ψηφοφορίας, ἀπετελέσθη ἐκ τῶν Παγοσιολ. Ἀρχιμ. Νικηφόρου Τζιφοπούλου, λαβόντος ψήφους 54, Νικολάου Ἀναγνώστου, λαβόντος ψήφους 28 καὶ Παντελεήμονος Κουλούρη, λαβόντος ψήφους 17. Κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν τῆς ἐκλογῆς Μητροπολιτῆς Χίου ἐξελέγη ὁ Ἀρχιμ. Νικηφόρος Τζιφόπουλος, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συν-

όδου διά ψήφων 57, έναντι 10 του Άρχιμ. Νικοδήμου Άναγνώστου και 4 λευκών.

Τὸ Τριπρόσωπον διὰ τὴν Ἱ. Μ. Καρπενησίου ἀπηρτίσθη ἐκ τῶν Πανοσιολ. Άρχιμ. Νικολάου Δρόσου, λαβόντος ψήφους 60, Βράκα Δαμασκηνοῦ, λαβόντος ψήφους 8 καὶ Παρασκευοπούλου Γερμανοῦ, λαβόντος ψήφους 8.

Κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν τῆς ἐκλογῆς Μητροπολίτης Καρπενησίου ἐξελέγη ὁ Πανοσιολ. Άρχιμ. Νικόλαος Δρόσος, Ἱεροκλήρυξ τῆς Ἱ. Μ. Σεβίων καὶ Κοζάνης διὰ ψήφων 61, έναντι τοῦ Άρχιμ. Βράκα Δαμασκηνοῦ διὰ ψήφων 2 καὶ 7 λευκῶν.

Αὐθημερὸν ἐτελέσθη τὸ Μικρὸν καὶ Μέγα Μήνυμα τῶν ἐφηφισμένων Μητροπολιτῶν Χίου καὶ Καρπενησίου.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΣΕΡΑΦΕΪΜ, προσφωνῶν τὸν ἐφηφισμένον Μητροπολίτην Καρπενησίου ἐξῆρε ἐν τέλει τὴν ὁμοφυλίαν τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, προσθέσας, ὅτι ἐν τῇ ἐνότῃ καὶ τῇ ὁμοφώνῃ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει Αὐτῆς θὰ δυνηθῇ Αὐτὴ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰ δύσκολα προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐμφανισθῆ κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν.

Κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, συμφώνως πρὸς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος εἰσηγήθη μετ' ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ. ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῶν ἐν μακρᾷ διαστάσει εὐρισκομένων συζύγων. Ὁ Σεβ. ὑπέδειξεν ἀπόψεις πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος, ζητήσας ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας, ὅπως Αὐτὴ ἀποφανθῇ σχετικῶς.

Ἀκολούθως εἰσηγήθη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὁ ὠσαύτως ὑπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. ὀρισθεὶς Σεβ. Μητροπολίτης Φιλιππῶν, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιος καὶ ἔθεσεν ὑπ' ὄψιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας νομικὰς τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ λεγομένου «αὐτομάτου διαζυγίου».

Μετὰ τὰς εἰσηγήσεις ἀνέπτυξαν τὰς ἀπόψεις τῶν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Στέφανος, Πειραιῶς κ. Καλλίνικος, Γυθείου καὶ Οἰτύλου κ. Σωτήριος, Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἐορδαίας κ. Αὔγουστινος, Φθιώτιδος κ. Δαμασκηνός, Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κορίνθου κ. Σεβαστιανός, Ζακύνθου κ. Παντελεήμων καὶ Πατρῶν κ. Νικόδημος.

Ἀπαντες ἐξέθεσαν διὰ μακρῶν καὶ ἐμπεριστατωμένως τὴν ἀντίθεσιν τῶν πρὸς τὸ ὑπ' ὄψιν νομοσχέδιον.

Ἐπειδὴ ἐξήτησαν καὶ ἄλλοι Σεβασμιώτατοι Σύεδροι νὰ ἠμιλήσουν ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος ἡ Ἱεραρχία ἀπεφάσισε τὴν συνέχισιν τῆς ὅλης συζητήσεως καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην Συνεδρίαν.

Κατ' αὐτὴν, γενομένης τῆς προσευχῆς, ἀνέπτυξαν τὰς ἀπόψεις τῶν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω θέματος οἱ Σεβ. Σύεδροι Μητροπολίται Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Ὑδρας κ. Ἱερόθεος, Κορίνθου κ. Παντελεήμων, Ἐλευθεροπόλεως κ. Ἀμβρόσιος, Κίτρους κ. Βαρνάβας,

Δημητριάδος κ. Χριστόδουλος, Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητος, Κερκύρας κ. Πολύκαρπος, Ἐλασσῶνος κ. Σεβαστιανός, Ν. Ἰωνίας κ. Τιμόθεος, Λαρίσης κ. Σεραφεῖμ, Ζιχνῶν κ. Σπυρίδων, Πατρῶν κ. Νικόδημος, Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, τέλος, ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως:

1) Ἐμμένει εἰς τὰς προγενεστέρας ἀποφάσεις αὐτῆς, δι' ὧν ἀπέρριψε τὸ «αὐτόματον διαζύγιον», ὡς ἀντευαγγελικόν, ἀντικανονικόν καὶ ἀντικοινωνικόν.

2) Δὲν ἐγκρίνει τὸ τεθὲν ὑπ' ὄψιν αὐτῆς ὡς ἄνω σχέδιον Νόμου, ὡς μὴ ἀφιστάμενον τῶν προηγουμένων ὁμοίων νομοσχεδίων.

3) Α. Διὰ τὴν φιλόανθρωπον ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῶν ἐν διαστάσει τελούντων συζύγων, λόγῳ μακροχρονίου διακοπῆς τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως, θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν κατασφάλισιν τῶν ἀγαθῶν μελῶν τῆς συζυγίας, ἡ ὁποία δεόν νὰ κατοχυρωθῇ μετὰ τὰς ἐπομένας ρήτρας.

α) Τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς διαζυγίου ἐπὶ ἀποκλειστικῆς ἢ κυρίας ὑπαιτιότητος τοῦ ἐνάγοντος.

β) Τῆς ρήτρας σκληρότητας ἐναντι τοῦ ἀθῶου μέλους.

γ) Τῆς ὑποχρέωσεως τοῦ ὑπαιτίου ἐνάγοντος, ὅπως αὐτὸς φέρῃ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἀνεπίκτου καὶ ἀσυμφόρου τῆς περαιτέρω συμβιώσεως.

δ) Τῆς οικονομικῆς διασφαλίσσεως τοῦ ἀναίτιου συζύγου καὶ τῶν νομίμων τέκνων.

Β. Πρὸ πάσης διαδικασίας, ἐπὶ αἰτήσεως διαζυγίου ἀπαιτεῖται ἐξέτασις ἐκάστης ἐπὶ μέρους περιπτώσεως καὶ γνωμοδότησις περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ταύτης ὑπὸ ἐιδικοῦ κεντρικοῦ γνωμοδοτικοῦ Ὁργάνου συνιστωμένου ἐκ πέντε Μητροπολιτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ κατὰ περίπτωσιν οἰκείος Μητροπολίτης, ὀριζόμενος ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας καὶ ἐνὸς Ἐφέτου ὀριζομένου, ἀρμοδίως, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν.

Τέλος κατὰ τὴν τετάρτην Συνεδρίαν, γενομένης τῆς προσευχῆς, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Δαμασκηνός ἐνημέρωσε τὴν Ἱ.Σ.Ι. περὶ τῆς οικονομικῆς καταστάσεως τοῦ Νοσ. Ἰδρύματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τογίσας, ὅτι παρίσταται ἀνάγκη νὰ ἐξευρεθοῦν οικονομικοὶ πόροι διὰ τὴν καλυτέραν λειτουργίαν τοῦ ἐν λόγῳ Ἰδρύματος (Ν.Ι.Ε.Ε.).

Μετὰ ταῦτα ἤρχισεν ἡ συζήτησις περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ὠμίλησαν διὰ μακρῶν οἱ Σεβ. Σύεδροι Μητροπολίται Σύρου κ. Δωρόθεος, Ὑδρας κ. Ἱερόθεος, Ζιχνῶν κ. Σπυρίδων, Θήρας κ. Γαβριήλ, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Δρυϊνουπόλεως κ. Σεβαστιανός, Ἐλευθεροπόλεως κ. Ἀμβρόσιος, Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητος, Ἡλείας κ. Ἀθανάσιος, Φθιώτιδος κ. Δαμασκηνός, Τρίκκης κ. Στέφανος καὶ Καλαβρύτων κ. Ἀμβρόσιος. Ἀκολούθως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας κατέληξεν εἰς τὴν ἐξῆς ὁμοφώνον ἀπόφασιν:

Ἡ Ἐκκλησία κατ' ἀρχὴν ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην διατηρήσεως τῆς περιουσίας τῆς πρὸς ἐπιτέλε-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Άριθμ. { Πρωτ. 415
Διεκπ. 139

Άθηναι τῆ 27-1-1979

Έχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν παράγρ. 2 τοῦ ἀρθρου 19 τοῦ Ν. 590) 1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», δημοσιεύμεν κατωτέρω «Προκαταρτικὸν Πίνακα» κληρικῶν προταθέντων διὰ τὴν ἐγγραφήν των εἰς τὸν κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων καὶ ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα.

Συμφώνως πρὸς τὴν παράγρ. 2 τοῦ ἀρθρου 20 τοῦ Ν. 590) 1977 κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ὑποψηφίου τινὸς ἐκ τῶν κατωτέρω προτεινομένων δύναται νὰ ἀσκηθῆ παρ' οἰουδήποτε κληρικοῦ καὶ λαϊκοῦ ἔνστασις ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ προτεινόμενος δὲν διαθέτει τὰ πρὸς Ἀρχιερατεῖαν οὐσιαστικά ἢ τυπικά προσόντα.

Ἡ ἔνστασις αὕτη δύναται νὰ ὑποβληθῆ εἴτε πρὸς τὸν οἰκείον Μητροπολίτην, εἴτε πρὸς τὴν Ἀρχιεγγραμματοτεῖαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὰ περαιτέρω.

ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

**ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ
ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΕΙΣ ΗΝ ΑΝΗΚΕΙ

1. Ἀρχιμ. ΓΙΑΝΝΑΡΟΣ Πολύκαρπος	Ἀττικῆς
2. » ΚΕΡΑΣΤΑΡΗΣ Κλαύδιος	Ἀττικῆς
3. » ΜΑΝΘΟΣ Κύριλλος	Ἀττικῆς
4. » ΒΑΡΛΑΣ Μακάριος	Ἐλευθερουπόλεως
5. » ΤΡΙΑΝΤΗΣ Ἰγνάτιος	Θηῶν - Λεβαδείας
6. » ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ Μεθόδιος	Κερκύρας
7. » ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Ἰωακείμ	Κορίνθου
8. » ΚΟΥΤΣΑΜΠΑΣΗΣ Νικόδημος	Μηθύμνης
9. » ΦΡΑΤΖΗΣ Ἰάκωβος	Μυτιλήνης
10. » ΚΑΡΑΤΖΑΛΗΣ Τίτος	Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας
11. » ΚΟΡΑΚΗΣ Νικόδημος	Ν. Κρήνης καὶ Καλαμαριάς
12. » ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ Θεόφιλος	Φθιώτιδος

Ἐντολῆ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεγγραμματοεὺς

κ.ἀ.α.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Ἱερώνυμος Λιάπης

σιν τοῦ καθόλου ἔργου Τῆς, κατ' ἐξοχὴν δὲ τοῦ φιλανθρωπικοῦ καὶ κοινωφελούς, δεδομένου, ὅτι σήμερον λειτουργοῦν ἤδη εἰς ἕλας τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις 300 καὶ πλέον εὐαγγῆ Ἐκκλησιαστικά Ἰδρύματα.

Πρὸς τούτοις ἀνταποκρινομένη εἰς γενομένης προτάσεις περὶ καλυτέρας ἀξιοποιήσεως τῆς περιουσίας ταύτης ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἀπεφάσισεν, ὅπως συγκροτήσῃ Ἐπιτροπὴν ἐξ Ἀρχιερέων προκειμένου νὰ συζητήσῃ τὸ ὄλον θέμα μὲ τοὺς ἀρμοδίους παράγοντας τῆς Πολιτείας.

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, κλείων τὰς ἐργασίας τῆς Ι.Σ.Ι., ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ τὴν συγκίνησίν Του διὰ τὴν ὁμοφυχίαν τῆς Ἱεραρχίας, ἧτις ἐφάνη κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς πρώτης ἡμέρας τῶν ἐργασιῶν Αὐτῆς καὶ κατὰ τὰς δύο ὁμοφώνους ἀποφάσεις τῆς Ἱεραρχίας σχετικῶς μὲ τὸ καλούμενον «αὐτόματον διαζύγιον» καὶ τὴν «ἐκκλησ. περιουσίαν». Τέλος ὁ Μακαριώτατος, ἐκφράζων πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνέδρους Μητροπολίτας τὰς εὐχαριστίας Του, ἠδύχηθη Ἄ ὁ ὁ ὁ τ ὁ τ ὁ τὰ εἰκότα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Κινητοποιήσις κατόπιν δραματικού μηνύματος.

Ἡ κινητοποίησης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἀναληφθῆ ἐπὶ διεθνoῦς καὶ παγκοσμιοῦς κλίμακος σταντροφορία ὑπὲρ τῶν ἀπροκαλύπτως καταπατουμένων ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐν Κύπρῳ ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἐδημιούργησε γενικὴν ἱκανοποίησιν.

Ἡ κινητοποίησης προεκλήθη ἐκ τοῦ δραματικοῦ μηνύματος, ὅπερ ἀπέστειλε πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον ὁ εἰς τὰ ἴχνη τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου ἀκολουθῶν κατὰ πάντα ἄξιος διάδοχος αὐτοῦ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος. Ἐν τῷ μακροσκελεῖ καὶ λεπτομερειακῷ μηνύματι τούτῳ καταγγέλλονται αἱ εἰς βάρος τῶν Ἑλληνοκυπρίων λεηλασίαι, οἱ βιασμοί, αἱ δολοφονίαι, αἱ ἀρπαγαί, αἱ μετατροπαὶ χριστιανικῶν ναῶν εἰς ἰσλαμικὰ τζαμιά καὶ ὁ ἐξανθρωπισμὸς διακοσίων χιλιάδων Ἑλληνοκυπρίων, οἵτινες παρὰ πᾶσαν ἀρχὴν δικαίου ἐξεδιώχθησαν ἐκ τῶν ἐστίων τῶν. Κατὰ τὴν θαρραλέαν καταγγελίαν τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ἐξακολουθοῦν ποδοπατούμενα ἐν Κύπρῳ, ἐνῶ διὰ χιλιάδας ἀγνοουμένων οὐδεὶς λέγει τι περὶ τῆς τύχης τῶν.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος κινητοποίησης, ἔστω καὶ τὴν 12ην ὥραν, θὰ συγκινήσῃ τοὺς ἡγέτας τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν λαῶν, ἵνα εὔρουν παρ' αὐτοῖς ἀπήχησιν αἱ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων ἐκκλησίαις.

Ἐκλεκτικὴ κατάφασις καὶ ὑπέρβασις.

Οἱ ἐν πᾶσι τοῖς σχολείοις καὶ ἐκπαιδευτικοῖς ἰδρύμασι τῆς χώρας μας γενόμενοι ἐορτασμοὶ πρὸς τιμὴν τῶν προστατῶν τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, ἥτις τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἔδωκαν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ ἐξαρθῆ ἡ συμβολὴ τῶν τριῶν Φωσφητῶν τῆς Τρισηλίου Θεότητος εἰς τὴν ἐκλεκτικὴν κατάφασιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὑπέρβασιν τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος.

Ἡ ἀπροκατάληπτος μελέτη τῆς ζωῆς καὶ διδασκαλίας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ὀδηγεῖ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι οὗτοι ἐξ ἐπόψεως μὲν μορφολογικῆς ἢ ιδεολογικῆς συνιστοῦν τὴν ἀπεριόριστον ἐκτίμησιν πρὸς τὴν ἔξωθεν σοφίαν, ἐνῶ ἐξ ἐπόψεως περιεχομένου ἢ στάσεως αὐτῶν ἔναντι τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος εἶναι οὐχὶ ἐχθρική ἢ ἀρνητικὴ, οὔτε δουλικὴ καὶ καθ' ὅλα συγκρητιστικὴ ἢ θετικὴ, ἀλλὰ στάσις κριτικὴ καὶ ἐκλεκτικὴ, ἐπομένως ἐν πλείστοις σημείοις φιλική. Καὶ οἱ τρεῖς ἄγιοι παρέλαβον ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ σημαντικὰ εἰδολογικὰ στοιχεῖα, πληρώσαντες ταῦτα διὰ νέου περιεχομένου, ἐντάξαντες αὐτὰ εἰς νέας συναρτήσεις καὶ καταστήσαντες αὐτὰ ὄργανα ὑπηρετικὰ τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας τῶν.

Διὰ τῆς διακονίας τῶν ταύτης ἐγένοντο πρωτοπόροι τοῦ ἡγίου πολιτισμοῦ, ἐνισχύοντες τὸ ἀσθενές, ἀνορθοῦντες τὸ πεπιωκός, ἀνιστῶντες τὸ τεθνηκός, ἐπιστρέφοντες τὸ πλανώμενον, ἐκζητοῦντες τὸ ἀπολωλός καὶ φυλάσσοντες τὸ ἰσχυρόν, κατὰ τὰς ἐκφράσεις Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Νὰ μὴ περιορισθοῦν

εἰς ἀποσπασματικὴν ἀντιμετώπισιν.

Μετ' ἰδιαίτερας χαρᾶς ἐπισημαίνομεν τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, ὅπερ ἐξαρχηγήθη ὡς «Ἔτος τοῦ παιδιοῦ», ἤρξαντο ὁργανοῦμεναι ποικίλαι ἐκδηλώσεις πρὸς προβολὴν τῆς μεγάλης σημασίας, ἣτις πρέπει νὰ δοθῆ εἰς τὴν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἐξασφάλισιν τῶν ἀρίστων προϋποθέσεων διὰ τὴν ἡγία ψυχροσωματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν παιδίων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν χρυσὴν ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος.

Ἄλλ' αἱ ἀναληφθεῖσαι ἤδη καὶ ἀναληφθησόμεναι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην προσπάθειαι, ἵνα στεφθοῦν ἐπὶ πλήρους ἐπιτυχίας, δεόν νὰ μὴ περιορισθοῦν εἰς ἀποσπασματικὴν ἀντιμετώπισιν ἐπὶ μέρους ζητημάτων τῆς σωματικῆς ἢ ψυχικῆς ὑγιείας τῶν παιδίων, ἀλλὰ νὰ ὁργανωθοῦν ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ὁργανικὴν ὁλότητα τῶν εἰς πῆν παιδικὴν ἡλικίαν ἀναφερομένων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα θὰ λυθοῦν ἱκανοποιητικῶς μόνον ἐὰν συντελεσθῆ ἡ πνευματικὴ ἐξυγιάνσις τοῦ οικογενειακοῦ καὶ κοινωνικοῦ οἰκολογικοῦ περιβάλλοντος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναπτύσσονται οἱ νεαροὶ θλαστοὶ τῆς Κοινωνίας.

Ἡ γενεσιουργὸς αἰτία καὶ ἀφετηρία.

Ἐν συνεχείᾳ πρέπει νὰ τονισθῆ, ὅτι πᾶσαι αἱ ὑπὲρ τῶν παιδίων προσπάθειαι δεόν νὰ μὴ λησμονοῦν τὴν γενεσιουργὸν αἰτίαν καὶ ἀφετηρίαν τοῦ ὑπὲρ τῶν παιδίων ἐνδιαφέροντος, ἣτις δὲν εἶναι ἄλλη ἢ ἡ πρὸς αὐτὰ ἐκδηλωθεῖσα στοργὴ τοῦ ὡς «Παιδίου νέου» γεννηθέντος Αὐτρωτοῦ, ὅστις ἔλεγεν «Ἀφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με» καὶ προσώριζε διὰ τὴν Βασιλείαν Του μόνον ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ γίνων «ὡς τὰ παιδία».

Ἐπὶ πλέον κατὰ τὰς ἐπὶ τῷ «Ἐτεῖ τοῦ παιδιοῦ» ἐκδηλώσεις πρέπει νὰ ὑπομνησθῆται, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, συντελέσασα εἰς τὴν κατάργησιν τῆς προχριστιανικῆς βρεφοκτονίας καὶ νηπιοκτονίας, ἣτις καὶ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν νόμων ἐπεβάλλετο πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς κοινωνίας ἀπὸ δυσμόρφων καὶ ἀναπήρων παιδίων, ὠδήγησε διὰ τοῦ παραδείγματός τῆς τὰς πεπολιτισμένας κοινωνίας εἰς τὸ νὰ ὁργανώσων τὴν ὑπὲρ τῶν παιδίων ἰδιαίτερον μέριμναν, ἣτις ἀφορᾷ περισσότερο εἰς τὰ ἀσθενικὰ καὶ χρήζοντα περιθάλψεως παιδία.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Μητρόπολις Πατρών

Ἡ πόλις τῶν Πατρῶν τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τῶν Χριστιανικῶν Σωματείων τῆς πόλεως ἐύρτασε μὲ σεμνὰς τελετὰς τὴν 40ετηρίδα ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἱερωσύνην εἰσόδου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν κ.κ. Νικοδήμου (15/1) 1939 - 15/1) 1979).

Οὕτως ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία παρουσίᾳ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ πλήθους λαοῦ καὶ ἐπραγματοποιήθησαν τὴν 14 καὶ 15 Ἰανουαρίου ἐορταστικαὶ ἐκδηλώσεις εἰς τὴν αἰθούσαν τῆς Χριστιανικῆς Ἑστίας Πατρῶν.

Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν προσέκαλεσεν ἡ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ἀποστόλου Βαλληθρᾶ συναυλία μὲ ἔργα Χριστιανικῆς ποιήσεως τοῦ Γ. Βερίτη, μελοποιηθέντα ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ μουσικοσυνθέτου.

Ἡ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐκδηλώσεις ὑπῆρξεν ἐντυπωσιακὴ καὶ ἀπεδείχθη ἀπαξ ἔτι ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀφοσίωσις τοῦ λαοῦ πρὸς τοὺς Ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκκλησία Σερβίας

Ἀπὸ 12-15 Ὀκτωβρίου 1978, εἰς τὴν πλησίον τοῦ Βελιγραδίου πόλιν τοῦ Ἀραντζέλοβατς, ἔλαβε χώραν τὸ Γ' Οἰ-

κουμενικὸν Συμπόσιον, ὁργανωθὲν ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βελιγραδίου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τοῦ Ζάγκρεμπ καὶ τῆς Λιουμπλιάνας, ὁργανωτῶν τῶν δύο προηγουμένων Συμποσίων. Εἰς αὐτὸ ἔλαβον μέρος, πλὴν τῶν Καθηγητῶν καὶ φοιτητῶν τῶν προαναφερθεισῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, καὶ ἄλλοι θεολόγοι Καθηγηταὶ καὶ Ἱεροσπουδασταὶ τῶν διαφόρων Ἱερατικῶν Σχολῶν, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ δημοσιογράφοι, ἐν ὧν περὶ τὰ ἑκατὸν ἄτομα. Τὸ γενικὸν θέμα τοῦ Συμποσίου ἦτο: «**Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΚΟΣΜΟΝ**». Εἰσηγητὰὶ δὲ τῶν ἐπὶ μέρους θεμάτων ἦσαν:

1. Ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς ἐπίσκοπος Δρ. Γκρμίτς, Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Λιουμπλιάνας, μὲ θέμα: «**Ἡ Χριστιανικὴ ἀντίληψις τῆς ἐνότητος καὶ ἡ ἀμοιβαία ἐξάρτησις ἀνθρώπου καὶ κόσμου**».

2. Ὁ Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βελιγραδίου Δρ. Δ. Δημητρίεβιτς, μὲ θέμα: «**Ὁ Χριστιανὸς εἰς τοὺς δύο κόσμους**», καὶ

3. Ὁ Καθηγητῆς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ζάγκρεμπ Δρ. Τ. Σάγκι - Μπούνιτς, μὲ θέμα: «**Ἡ Οἰκουμενικὴ κίνησις καὶ αἱ ἐξελίξεις εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον**».

Μετὰ τὰς εἰσηγήσεις ἐπηκολούθησαν σχόλια αὐτῶν ὑπὸ Καθηγητῶν καὶ τῶν τριῶν Θεολογικῶν Σχολῶν. Σὺς τὸ τέλος ἐξε-

Ἄστοχος πρωτοβουλία.

Καθ' ἃ δι' ἐπιστολῆς του πρὸς ἐσπερινὴν ἐφημερίδα καταγγέλλει ὁ Ἀρσοπαγίτης κ. Χρ. Καθὰς, ἐφημέριός τις ἐν τῇ περιοχῇ Ἀθηνῶν (κατὰ τὴν δευτέραν λειτουργίαν, ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, δὲν χρησιμοποιεῖ αὐτὸ τοῦτο τὸ κείμενον τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλὰ μεταφράσιν, ἥτοι κείμενον ἐπὶ χάριον, ἐφ' οὗ, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μεταφράσιν, ἀναγινώσκει).

Μία τοιαύτη ἐνέργεια, ὡς τονίζει ὁ διακεκριμένος ἐπιστολογράφος, ἀντιβαίνει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν «τὸ κείμενον τῆς Ἁγίας Γραφῆς τηρεῖται ἀναλλοίωτον. Ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν ὕπον ἐπίσημος μεταφράσις τοῦτου ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Ἀδιοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἀπαγορεύεται».

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ὑπακοῆς εἰς τὸ Σύνταγμα ἡ ποιμαντικὴ σύνεσις ἀπαιτεῖ, ἵνα ἡ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς λατρείας εἰσαγωγὴ οἰασδήποτε καινοτομίας, ἀφορώσης εἰς ζητήματα ἀντιλεγόμενα, μὴ γίνηται εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς προϊσταμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς καὶ ἄνευ συνοδικῆς αποφάσεως.

«Λεία ἀδιστάκτων κακοποιῶν».

Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας συχνάκις ἐν τῷ Τύπῳ γίνεται λόγος περὶ κρουσμάτων κλοπῆς ἔργων Βυζαντινῆς εἰκονογραφίας μεγάλης ἀξίας. Καὶ φυσικῶς διενεργοῦνται ἀνακρίσεις διὰ τὰ κρούσματα ταῦτα.

«Ἀλλὰ, ὡς ἐρωτᾶται ἐν σημειώματι ἐσπερινῆς ἐφημερίδος, ποίαν ἀξίαν ἔχουν αἱ ἀνακρίσεις, ὅταν οἱ θησαυροὶ αὐτοὶ τῆς ἐθνικῆς μας κληρονομίας παραμένουν ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν ἀδηφάγον βουλιμίαν τῶν οἰωνδῆποτε «ἀγνώστων»; Τόσα καὶ τόσα ἀριστουργήματα τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης καὶ ἐκκλησιαστικὰ κειμήλια ἔχουν γίνει μέχρι τοῦδε λεία ἀδιστάκτων κακοποιῶν καί, παρὰ ταῦτα, οὐδεὶς συγκινεῖται».

Εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς, ἵνα ἡ Πολιτεία συνεργασθῇ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς λήψιν τελεσφόρων μέτρων διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καλλιτεχνικῶν θησαυρῶν καὶ διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ θεσμοῦ τῶν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τελούντων Μουσείων, ἵνα τῶν ὁποίων τόσον ἀξιεπαίτως ἦδη λειτουργοῦν.

δόθη σχετικῶν Ἀνακοινωθῆν περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Συμποσίου, εἰς τὸ ὅποτον ἀναφέρεται μεταξύ τῶν ἄλλων ὅτι μετὰ διετίαν θὰ ὀργανωθῆ ὑπὸ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Σχολῆς τῆς Λιουμπλιάνας τὸ Δ' Οἰκουμενικὸν Συμπόσιον με θέμα: «Ὁ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μας πνευματικὸς βίος».

Ἱερὰ Μητρόπολις Γαλλίας - Ἐξαρχία πάσης Ἰβηρίας

Ἀπὸ τὴν κίνησιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γαλλίας κ. ΜΕΛΕΤΙΟΥ

Καθ' ὄλον τὸν μῆνα Αὐγουστον ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Μελέτιος ὑπεχρεώθη εἰς ἀκινήσιαν λόγῳ ἐγγειρίσεως καταρράκτου εἰς τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμὸν. Παρὰ ταῦτα ἠδυνήθη νὰ τελέσῃ τὰς Παρακλήσεις πρὸς τὴν Ἱεραγίαν Θεοτόκον καὶ νὰ χοροστατήσῃ κατὰ τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ε Π Ι Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ :

Τὴν 4ην Σεπτεμβρίου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Μελέτιος ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Αἰδουσιολ. Πρωτοπρεσβυτέρου Ἀνδρέου Φυρίλλα, Ἱερατ. Προϊσταμένου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ Καθηγητοῦ τῆς Πατρολογίας ἐν τῷ Ὁρθοδόξῳ Θεολογικῷ Ἰνστιτούτῳ τοῦ Ἁγίου Σεργίου, ἐπινακαμφαντος ἐκ τῶν θερινῶν αὐτοῦ διακοπῶν.

Τὴν 6ην Σεπτεμβρίου ὑπεδέχθη μετὰ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Σασίμων Ἱερεμίου, εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ὀρλύ, τὸν Ἐντιμότατον κ. Χαράλαμπον Οἰκονομίδην, πρῶτον Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Παρισίων, Γενικὸν Πρόξενον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ ἐκλεκτὸν μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Παροικίας Παρισίων, προελθόντα ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ Πατρίδος Κύπρου, τῇ συνοδείᾳ τῆς συζύγου του καὶ εἰσαχθέντα πρὸς περίθαλψιν τῆς αἰφνιδίως κλονισθείσης υγείας του εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Νοσοκομεῖον.

Τὴν 7ην Σεπτεμβρίου, προσκληθεὶς ἐπισήμως, μετέβη εἰς ἐκδήλωσιν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων ἐπὶ τῇ ἐνθρονίσει τῆς Α.Α. τοῦ Πάπα Ἰωάννου - Παύλου τοῦ 1ου. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Δημήτριος ἠγαθόνθη νὰ πληροφορήσῃ τηλεγραφικῶς τὴν εἰς Βοηθὸν Ἐπίσκοπον ἐκλογὴν ὑπὸ τῆς Μητροπ. Ἐκκλησίας τοῦ Θεοφιλ. Ἐψηφισμένου Κλαυδιουπόλεως κ. Βλασίου. Τὴν 8ην ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου, μετὰ τοῦ ὁποίου συνειργάσθη ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς Κεντρικῆς Περιοχῆς τῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς διοργανώσεως τῆς Χειροτονίας αὐτοῦ. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀνεχώρησε δι' Ἀθήνας ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Σασίμων Ἱερεμίας πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς τελευταίας ὁμάδος τῶν παιδιῶν τῶν Θερινῶν Κατασκηνώσεων τῆς Μητροπόλεως.

Τὴν 9ην Σεπτεμβρίου ἐδέχθη τὰς ἐπισκέψεις τῶν κ.κ. Λιούνη, τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, Ἀλεξίου Μπομπρινόσκου, υἱοῦ τοῦ Αἰδουσιολ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Μπόρις Μπομπρινόσκου καὶ τοῦ ἱατροῦ Ὁρφαλῆ.

Τὴν 10ην Σεπτεμβρίου ἐπεσκέφθη ἀσθενεὶς εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν Νοσοκομεῖον καὶ τὰ Νοσοκομεῖα Βιλζουίφ καὶ Νεκέρ.

Τὴν 11ην Σεπτεμβρίου ὑπεδέχθη ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ τοῦ Ὀρλύ τὴν ὁμάδα τῶν παιδιῶν, ἀφιχθεῖσαν ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Σασίμων Ἱερεμίου.

Τὴν 13ην Σεπτεμβρίου ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τῶν κ.κ. Ταξιάρχου Δαβεία καὶ Συνταγματάρχου Ν. Αζαρίδη, Ἀκολουθοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Πρεσβείᾳ. Τὴν 15ην, τοῦ Στρατηγοῦ Ὁθωνος Κυριακοπούλου μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ Συνταγματάρχου κ. Γαλάνη μετὰ τῶν μελῶν

τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καὶ τῶν Καθηγητῶν Θεολόγων κ.κ. Δημητρίου Καραγκούνη, Εἰθυμίου Κερμελῆ καὶ Χρήστου Καραγιώργου. Τὴν 16ην, τοῦ Πανοσιολ. πατρὸς Πλακιδίου μετὰ τῶν μελῶν τῆς Μοναστηρικῆς αὐτοῦ Ἀδελφότητος, τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας Παπακώστα, τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου Σεραφεὶμ Κανδύλη μετὰ δύο φοιτητῶν ἐκ Μυτιλήνης, τῶν φοιτητριῶν Δελάκη καὶ Κάση καὶ τοῦ Ἀνδρέου Δεβετζῆ. Τὴν 18ην, τῶν φοιτητῶν ὑποτρόφων κ.κ. Δημητρίου Σκαλτσούνη καὶ Γεωργίου Παπαγεωργίου. Τὴν 19ην, τῆς κυρίας Βιρβιδάκη, ἐκ μέρους τοῦ κ. καὶ τῆς κ.Κωνσταντίνου Ἡλιάσκου. Τὴν 20ην, τοῦ Ἱμνασιάρχου κ. Σπανοῦ μετὰ τῆς συζύγου καὶ τοῦ υἱοῦ του. Τὴν 21ην, τοῦ κ. Παυλέα, Προέδρου Ἐφετῶν, μετὰ τῆς συζύγου του, τῶν κ.κ. Χάρη Φυτᾶ καὶ Ἀλεξάνδρου Ξανάρη. Τὴν 23ην, τοῦ κ. Ἀκη Κούρκουλα. Τὴν 25ην, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Αἰμιλιανῶν καὶ τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης κ. Ἀναστασίου, τῶν μελῶν τῆς Οἰκογενείας Σαριτά, τῶν κ.κ. Τατοπούλου, Ντομάτη καὶ Τόλιου.

Τὴν 26ην Σεπτεμβρίου ὑπεδέχθη μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Σασίμων Ἱερεμίου ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ CHARLES DE GAULLE τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Χαλδίας κύριον Κύριλλον.

Τὴν 30ην Σεπτεμβρίου ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Γεωργίου Κομαῆ, Προέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν 2αν Ὀκτωβρίου προέπεμψεν εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ὀρλύ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Χαλδίας κ. Κύριλλον, ἀναχωρήσαντα δι' Ἀθήνας. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὑπεδέχθη τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον πρῶτον Ἀθηνῶν κ. Ἱερόνυμον. Τὴν 3ην ἐπεσκέφθη τὰ νοσηλευόμενα ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Βιλζουίφ παιδιὰ ἐξ Ἑλλάδος. Τὴν 7ην, ἐδέχθη τὴν ἀποχαριστικὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου πρῶτον Ἀθηνῶν κ. Ἱερονύμου καὶ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Μιχαλοπούλου.

Τὴν 28ην Ὀκτωβρίου ἐπεσκέφθη τὸν ἐνταῦθα ἀφιχθέντα δι' ἐπισήμους ἐπαφὰς Ἐξοχότατον Πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος κ. Κωνσταντῖνον Καραμανλῆν μετὰ τοῦ ὁποίου ἔσχεν ἐγκάρδιον φιλικὴν συνομιλίαν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Δημητρίου Τσεκένη.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Λαθόντες ὑπ' ὄψει: α) τὸ ὑπ' ἀριθ. 1398)73 Ν. Δ. «Περὶ συστάσεως ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων κ.λπ.», β) τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 ἐδ. α' καὶ 3 τοῦ Νόμου 673)1977 (Φ.Ε.Κ. 238 τ. Α' τῆς 30-8-1977), γ) τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀρθροῦ 25 τοῦ Νόμου 817)1978 (Φ.Ε.Κ. 170 τ. Α' τῆς 5-10-1978) καὶ δ) τὴν ἀπὸ 10ης Ἰουλίου 1973 ἀπόφασιν τοῦ ἀειμνήστου Προκατόχου ἡμῶν κυροῦ Γεωργίου, δημοσιευθεῖσαν διὰ τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τῆς 15ης Αὐγούστου 1973, Ἀποφασίζομεν: Ἀνακατανέμομεν τὰς περιορισθείσας εἰς ἀριθμὸν ὀκτώ (8) ὀργανικὰς θέσεις Διακόνων εἰς τοὺς κάτωθι ἐνοριακοὺς Ναοὺς τῆς Θεοσώστου Ἐπαρχίας ἡμῶν ὡς ἀκολουθῶς: Α' Ἐ ν Α ἰ γ ἰ φ: 1) Ἱερός Ναὸς «Φανερωμένης» θέσεις 2 (δύο), 2) Ἱερός Ναὸς Παμμεγ. Ταξιαρχῶν θέσεις 1 (μία), 3) Ἱερός Ναὸς Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου θέσεις 1 (μία), 4) Ἱερός Ναὸς Ἁγίου Ἀνδρέου θέσεις 1 (μία), 5) Ἱερός Ναὸς Ἁγ. Ἰωάννου θέσεις 1 (μία). Β' Ἐ ν Κ α λ α β ρ ὺ τ ο ἰ ς: Ἱερός Ναὸς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου θέσεις 2 (δύο).

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 11ῃ Ἰανουαρίου 1979

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν Νόμων 1398) 73 «Περὶ συστάσεως ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων κλπ», 6) τοῦ Νόμου 817) 1978, γ) τοῦ Νόμου 673) 1977, προκηρῶσομεν ἐκλογὴν Διακόνων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν θέσεων εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς Ἱ. Ναοὺς, 1) Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Αἰγίου, 2) Εἰσοδίων Θεοτόκου Αἰγίου, 3) Ἀγ. Ἀνδρέου Αἰγίου, 4) Ἀγ. Ἰωάννου Αἰγίου, 5) Κοιμησέως Θεοτόκου Καλαβρύτων καὶ καλοῦμεν τοὺς δουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ δικαιολογητικὰ.

Ἐν Αἰγίῳ 13ῆ Ἰανουαρίου 1979

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 33 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεραῦς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 346) 1976, «Περὶ τρόπου πληρώσεως Ἐφημεριακῶν τινῶν θέσεων καὶ συστάσεως Εἰδικῶν Σχολῶν Ἱερατικῆς Μορφώσεως», ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3145) 26.6.1976 σχετικὴν Ἀπόφασιν τῆς Ἱεραῦς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «Περὶ ἰδρύσεως Εἰδικῶν Σχολῶν Ἱερατικῆς Μορφώσεως», καὶ προτιθέμενοι νὰ προδῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Σημειᾶδων Μαντινείας, καλοῦμεν τοὺς δουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νενομιζμένων πιστοποιητικῶν, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Τριπόλει τῆ 20ῆ Ἰανουαρίου, 1979

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΘΕΟΚΑΗΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΤΟΥ Ν. Δ. 87) 1974
ΚΑΝΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 399
Διεκπ. 122 Ἀθήνησι τῆ 26-1-1979

Π ρ ὀ ς

Τὸν Ἀρχιμ. Θεοδόσιον Καπράλον
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν.Δ. 87) 1974 τῆ 14ῆς Μαρτίου 1979 ἡμέρα Τετάρτη καὶ ὥρα 5ῃ μ.μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, περὶ ὧν κατεδικάσθης ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν. 214) 1967 εἰς Καθαίρεσιν.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἀν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἀνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 400
Διεκπ. 122

Ἀθήνησι 26-1-1979

Π ρ ὀ ς

Τὸν Ἱερομόναχον Χρυσόστομον Ἀπολλωνάτου
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν.Δ. 87) 1974 τῆ 14ῆς Μαρτίου 1979 ἡμέρα Τετάρτη καὶ ὥρα 5ῃ μ.μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, περὶ ὧν κατεδικάσθης ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν. 214) 1967 εἰς Καθαίρεσιν.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἀν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἀνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 401
Διεκπ. 122

Ἀθήνησι τῆ 26-1-1979

Π ρ ὀ ς

Τὸν Ἱερομόναχον Κάλλιστον Χριστιδῆν
τέως κληρικὸν τῆς Ἱεραῦς Μητροπόλεως Βερροίας καὶ Ναούσης
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν.Δ. 87) 1974 τῆ 14ῆς Μαρτίου 1979 ἡμέρα Τετάρτη καὶ ὥρα 5ῃ μ.μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῖς παραπτώμασι, περὶ ὧν κατεδικάσθης ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν. 214) 1967 εἰς Καθαίρεσιν.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἀν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἀνω ἡμέρα τε καὶ ὥρα θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 402
Διεκπ. 122

Ἀθήνησι τῆ 26-1-1979

Π ρ ὀ ς

Τὸν Ἀρχιμ. Δυρρόθεον Φλέγγαν
τέως κληρικὸν τῆς Ἱεραῦς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν.Δ. 87) 1974 τῆ 13ῆς Μαρτίου 1979 ἡμέρα Τρίτη καὶ ὥρα 5ῃ μ.μ. ἵνα δικασθῆς

ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῦ παραπτώμασι, περὶ ὧν κατεδικάσθησθε ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν. 214)1967 εἰς Καθαίρεσιν.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 403
Διεκπ. 122 Ἀθήνησι τῇ 26-1-1979

Π ρ ὀ ς

Τὸν Ἱερομόναχον Συμεὼν Μαρκοζάφτην ἢ Μαρκοζάφην

τέως κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης

(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν.Α. 87)1974 τῇ 13ῃ Μαρτίου 1979 ἡμέρᾳ Τρίτῃ καὶ ὥρᾳ 5ῃ μ.μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῦ παραπτώμασι, περὶ ὧν κατεδικάσθησθε ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν. 214)1967 εἰς Καθαίρεσιν.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 404
Διεκπ. 122 Ἀθήνησι τῇ 26-1-1979

Π ρ ὀ ς

Τὸν Ἱερομόναχον Γεράσιμον Σελάρον

τέως κληρικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βερροίας καὶ Ναούσης

(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν.Α. 87)1974 τῇ 13ῃ Μαρτίου 1979 ἡμέρᾳ Τρίτῃ καὶ ὥρᾳ 5ῃ μ.μ. ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀντικανονικοῦ παραπτώμασι, περὶ ὧν κατεδικάσθησθε ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ν. 214)1967 εἰς Καθαίρεσιν.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι, ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὥς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

ΘΕΟΦΙΛΟΣ

† Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

Ἀκαδημαϊκός

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Α) Ἐσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 300 ἑτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 12 ἑτησίως.

Τιμὴ ἑκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 15.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Γερμανός ἐπισκέπτεται τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Εἰς ἀνταπόδοσιν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σεραφείμ.

Ἐκτακτοῦ Συνέλευσις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κατάλογος τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν Ἐκλογίμων.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Παράρτημα.

Κλητήριον Ἐπίκριμα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθήναι, Ἰασιῶν 1 — Τηλ. 710.73

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 7787.978.